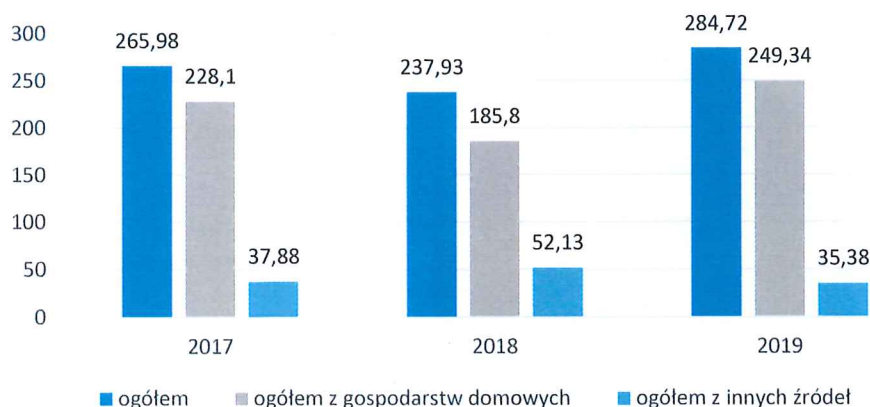

Wykres 18 Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Odpady komunalne wytworzone na terenie Gminy Bledzew w 2019 r. dzielą się na odpady odebrane przez podmiot odbierający odpady z terenów nieruchomości zamieszkałych oraz na odpady dostarczane do Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), a także odpady odebrane przez inne podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej Gminy Bledzew z terenów nieruchomości niezamieszkałej. Zgodnie z podpisanymi deklaracjami przez mieszkańców na terenie Gminy Bledzew w 2019 r. zewidencjonowano 692,50 Mg odpadów niesegregowanych oraz łącznie segregowanych 223,38 Mg. W poniższej tabeli uwzględniono odpady segregowane i zebrane w 2019 r.

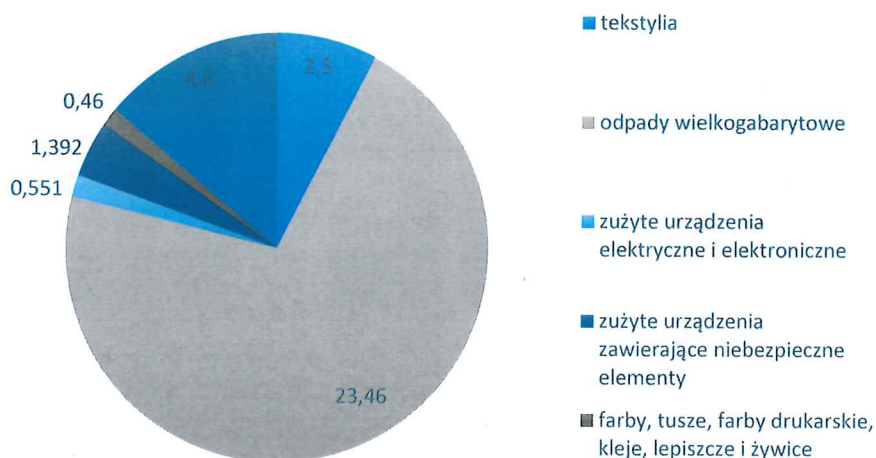
Tabela 19 Masa odpadów odebranych przez podmiot odbierający odpady z terenów nieruchomości zamieszkałych w 2019 r. [Mg]

Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	Opakowania z tworzyw sztucznych	Opakowania ze szkła	Opakowania z papieru i tektury	Odpady ulegające biodegradacji	Odpady wielkogabarytowe
692,50	64,14	60,46	14,60	31,88	52,30

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Bledzew w 2019 r., s. 8.

Z kolei w PSZOK zebrano łącznie 32,963 Mg odpadów pochodzących z Gminy Bledzew. Na poniższym wykresie przedstawiono odpady zebrane przez PSZOK z podziałem na rodzaje odpadów.

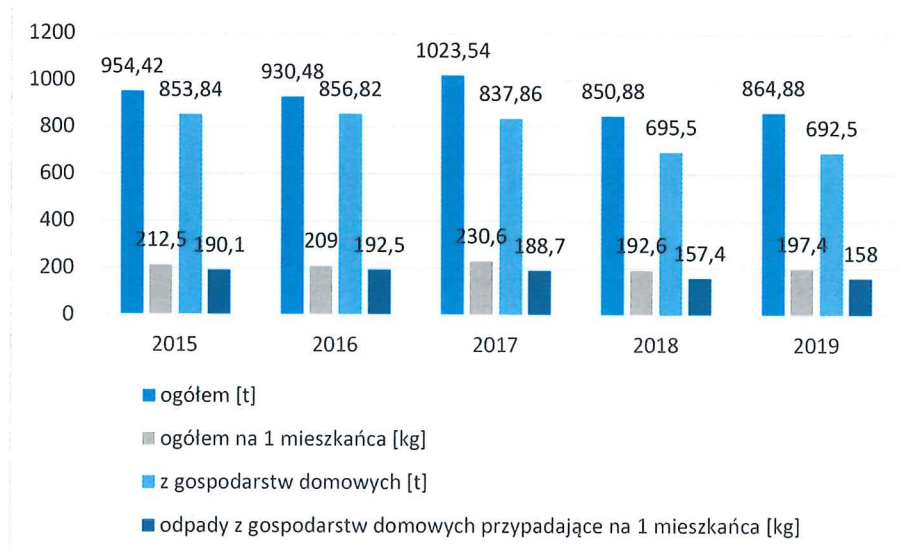
Wykres 19 Odpady zebrane przez PSZOK w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne, Analiza stanu gospodarki odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Bledzew w 2019 r., s. 8-9.

W analizowanym okresie lat 2015-2019 w Gminie Bledzew odnotowano spadek zebranych odpadów zmieszanych. W 2015 r. ogółem zebrano 954,42 t odpadów, a w 2019 r. 864,88 t, czyli mniej o 89,54 t. Ogółem na jednego mieszkańca w 2015 r. przypadało 212,5 kg odpadów, a w 2019 r. 197,4 kg (spadek o 15,1 kg).

Wykres 20 Odpady zmieszane zebrane w ciągu roku w Gminie Bledzew w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Na podstawie zebranych informacji wynika, że w Gminie Bledzew polityka dbania o środowisko pod względem zebranych odpadów komunalnych jest prawidłowo i efektywnie

realizowana. W 2018r. w Gminie Bledzew poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 46,0 %, co oznacza, że dopuszczalny poziom został przekroczony o 6%. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia takich frakcji odpadów komunalnych jak: papieru, metali, tworzyw sztucznych, i szkła wyniósł 35,5%. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 100%²¹. Widoczny wzrost odpadów segregowanych oraz zmniejszenie odpadów zmieszanych potwierdzają większą świadomość mieszkańców na ten temat. Ludzie coraz częściej zwracają uwagę na ekologiczny aspekt naszej planety, posiadają większą wiedzę na temat segregacji odpadów, jak również są świadomi konsekwencji lekceważącego podejścia i stosunku do segregacji odpadów komunalnych.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Gmina Bledzew posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 45,8 km z 791 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2019 r. dostarczono nią 105,2 dm³ wody. Gmina posiadała w 2019 r. 11 hydroforni w następujących miejscowościach: Bledzew, Dębowiec, Goruńsko, Kleszczewo, Kryl, Nowa Wieś, Popowo, Sokola Dąbrowa, Stary Dworek, Templewko i Zemsko. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie Gminy Bledzew.

Tabela 20 Sieć wodociągowa na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.

Wskaźnik	Wartość
Długość czynnej sieci rozdzielczej	45,8 km
Połączenie prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	791 szt.
Woda dostarczana gospodarstwom domowym	105,2 dm ³
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	4 042
Korzystający z instalacji w % ogółu mieszkańców	99,2 %
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca	24 dm ³

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

²¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027, s. 72-73.

Współcześnie zagadnienia zużycia wody jako cennego surowca naturalnego stanowi wyzwanie dla polityki społecznej. Z uwagi na zagrożenia wynikające z prognoz zużycia ilości wody na potrzeby gospodarki narodowej wynika, że za kilkadziesiąt lat świat może borykać się z problemem braku wody. Uwzględniając zmiany klimatyczne, ocieplenie się klimatu, zmniejszanie się poziomu wód gruntowych i powierzchniowych, a tym samym zwiększające się wykorzystywanie wody na potrzeby wytwarzania produktów przewiduje się problemy z dostępem do wody jako naturalnego surowca. Prawidłowa realizacja obowiązków w zakresie poprawy stanu wód powierzchniowych ma szczególne znaczenie, bowiem Polska zaliczana jest do krajów ubogich w zasoby wodne, przy czym zasoby wodne w dorzeczu Odry kształtują się na poziomie niższym w porównaniu do wielkości krajowych. W ostatnich latach obserwuje się deficyt opadów atmosferycznych, co powoduje dalsze ubożenie zasobów wodnych. Rosnący deficyt wody związany jest ze zmieniającym się klimatem, wieloletnimi zaniedbaniami w zakresie infrastruktury oraz nieracjonalnym gospodarowaniem wodą. Polityka samorządowa kraju jak i samorządów gminnych powinna w ramach ochrony środowiska przedsięwziąć działania mające na celu przede wszystkim ochronę posiadanych wód podziemnych i powierzchniowych oraz eliminację nadmiernego zużycia wody, wykorzystywaną do działalności człowieka.

Od lipca 2020 r. uruchomiony został **rządowy program „Moja woda”²²**, w ramach którego można pozyskać dofinansowanie do 5 tys. zł na przydomowe instalacje, zatrzymujące wody opadowe lub roztopowe. Ministerstwo Klimatu oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczy na ten cel 100 mln zł do wykorzystania w latach 2020-2024. Dzięki temu ma powstać 20 tys. przydomowych instalacji, dzięki którym zaoszczędzi się 1 mln m³ wody rocznie. Program skierowany jest do właścicieli domów jednorodzinnych. Środki mogą być przeznaczone na zakup, montaż i uruchomienie instalacji, takich jak m.in. zbiornik retencyjny lub podziemny, oczko wodne, instalacje do nawadniania lub innego wykorzystania zatrzymanej wody, pozwalających na zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie danej nieruchomości.

Gmina Bledzew posiada sieć kanalizacyjną o długości 7,8 km z 209 przyłączami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2018 r. odprowadzono nią 24,7 dm³. Poniżej charakteryzowano sieć kanalizacyjną na terenie Gminy Bledzew.

²² <https://nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/moja-woda/>

Tabela 21 Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.

Wskaźnik	Wartość
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	7,8 km
Połączenie prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	209 szt.
Ścieki odprowadzone	28 dm ³
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	1 420
Korzystający z instalacji w % ogółu mieszkańców	24,1 %

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Na terenie Gminy Bledzew zlokalizowana jest jedna komunalna oczyszczalnia ścieków przy ulicy Sportowej w Bledzewie. Jest to oczyszczalnia biologiczna. W 2019 r. odnotowano w Gminie 74 oczyszczalni przydomowych. Warto podkreślić, że rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Gminie stanowi jedno z wyzwań polityki samorządowej, gdyż poziom jej realizacji jest niezadowalający. W 2015 r. odnotowuje się wzrost przydomowych oczyszczalni ścieków (w 2015 r. było 26 takich oczyszczalni). W 2020 r. planowano jeszcze zamontować 63 takich oczyszczalni, aby zwiększyć poziom ochrony środowiska na terenie Gminy.

Tabela 22 Oczyszczanie ścieków na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.

Wskaźnik	Wartość
Oczyszczalnie mechaniczne	0 szt.
Oczyszczalnie biologiczne	2 szt.
Oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów	0 szt.
Ludność korzystająca z oczyszczalni	1 184
Ścieki oczyszczone łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi	66 dm ³
Zbiorniki bezodpływowe	450 szt.
Oczyszczalnie przydomowe	74 szt.

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Na terenie Gminy Bledzew znajdują się również dwie oczyszczalnie, należące do spółdzielni mieszkaniowej JOWITA. Zlokalizowane są one w Bledzewie oraz Kleszczewie. Oczyszczalnia ścieków w Kleszczewie jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną o średniej przepustowości

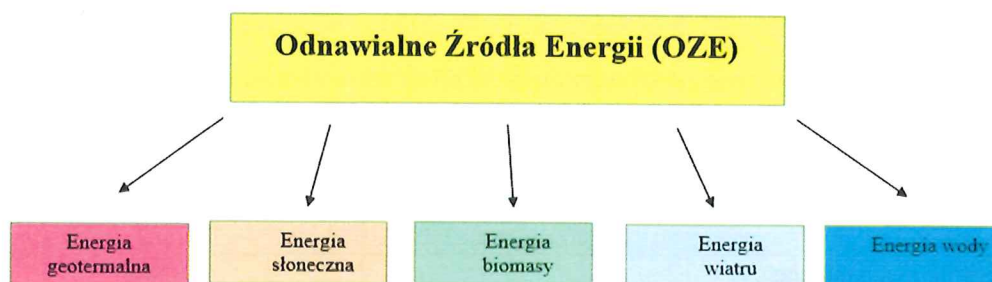
równej 80 m³/d oraz RLM=2000. Oczyszczalnia w Bledzewie jest oczyszczalnią mechaniczną o średniej przepustowości równej 1000 m³/d oraz RLM=2000²³.

Odnawialne źródła energii

Gmina Bledzew wraz z Gminami Międzyrzecz, Zbąszyń, Trzciel i Pszczew, oraz firmą SUNLEMA Sp. z o.o. z Wrocławia, utworzyła Nadobrzański Klaster Energetyczny, którego celem jest realizacja projektów dotyczących budowy odnawialnych źródeł energii²⁴.

Odnawialne źródła energii to źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także z biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Schemat 2 Odnawialne źródła energii

Źródło: https://www.lubrza.pl/aktualnosc-142-odnawialne_zrodla_energii_oze.html

Energia Geotermalna

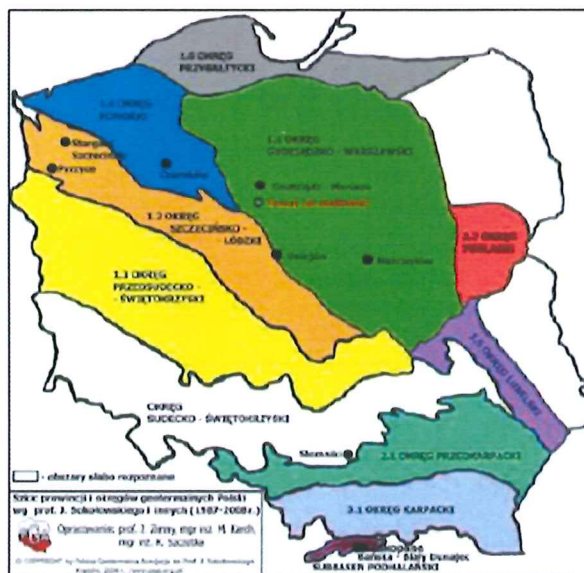
Energia geotermalna jest energią nagromadzoną w skorupie ziemskiej. Głównym sposobem pozyskiwania energii geotermalnej jest tworzenie odwiertów do zbiorników gorących wód geotermalnych. Wykorzystywanie energii geotermalnej do wytwarzania energii cieplnej jest znacznie bardziej opłacalne niż jej zamiana na energię elektryczną. Zasoby geotermalne wykorzystywane są do celów leczniczych, w rolnictwie, suszarnictwie, w obiektach rekreacyjnych czy procesach technologicznych. Ciepło Ziemi wykorzystywane jest przez

²³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027, s. 61.

²⁴ <http://www.bledzew.pl/aktualnosci/2019/04/16/grunty-pod-farmy-fotowoltaiczne.html>

gruntowe pompy ciepła, zwane geotermalnymi. Mają one zastosowanie głównie do ogrzewania pomieszczeń, klimatyzacji pomieszczeń czy chłodnictwie, podgrzewania wody użytkowej.

Mapa 7 Okręgi geotermalne w Polsce

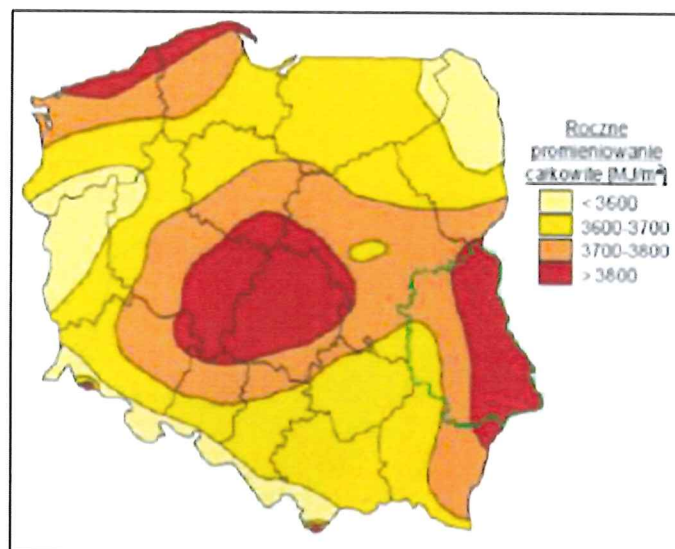
Źródło: <https://www.google.com/>

W województwie lubuskim zasoby dyspozycyjne energii geotermalnej występują w szerokim obszarze jednak aktualnie brak danych na temat możliwości wykorzystania zasobów geotermalnych na terenie Gminy Bledzew.

Energia Słoneczna

Energia promieniowania słonecznego stanowi dla człowieka największe dostępne źródło energii. W wyniku konwersji energii promieniowania słonecznego na energię elektryczną można samemu produkować prąd i zasilać nim wszelkie urządzenia elektryczne. Ogniwa fotowoltaiczne coraz częściej stosowane są m.in. w zegarkach, odbiornikach radiowych, kalkulatorach, automatach parkingowych, do zasilania znaków drogowych czy w systemie oświetlenia ulic.

Mapa 8 Roczne promieniowanie całkowite w Polsce

Źródło: <https://www.google.com/>

Generalnie zmienność dostępnej potencjalnie (jak i technicznie) energii słonecznej na terenie Polski jest niewielka, nie przekracza 20%. Z właściwości technicznych kolektorów (systemów pozyskiwania energii cieplnej z promieniowania słonecznego) wynika, że celowe byłoby instalowanie kolektorów o takiej mocy, aby zapewniały potrzebną energię ciepłą (np. na ogrzewanie wody użytkowej) w okresie wiosenno – letnim. Mała ilość potencjalnie dostępnej energii w okresie jesienno – zimowym w połączeniu z nie do końca określonym, ale istotnym spadkiem sprawności tego typu systemów w okresie zimy mogłoby powodować powstawanie niedoborów energii. Stąd też system pozyskiwania energii słonecznej może jedynie uzupełniać bardziej tradycyjne ogrzewanie, które powinno być tak dobrane, aby móc zapewniać całkowite zapotrzebowanie na energię ciepłą. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udziela dopłat na częściową spłatę kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych w budynkach mieszkalnych. Oferta skierowana jest do osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych.

W Gminie Bledzew istnieją instalacje fotowoltaiczne zlokalizowane na prywatnych budynkach jednorodzinnych, jednak są to pojedyncze budynki wyposażone w tego typu instalacje, zrealizowane ze środków prywatnych i Urząd Gminy w Bledzewie nie posiada szczegółowych informacji o tych instalacjach²⁵.

²⁵ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bledzew, s. 63-64.

Energia Biomasy

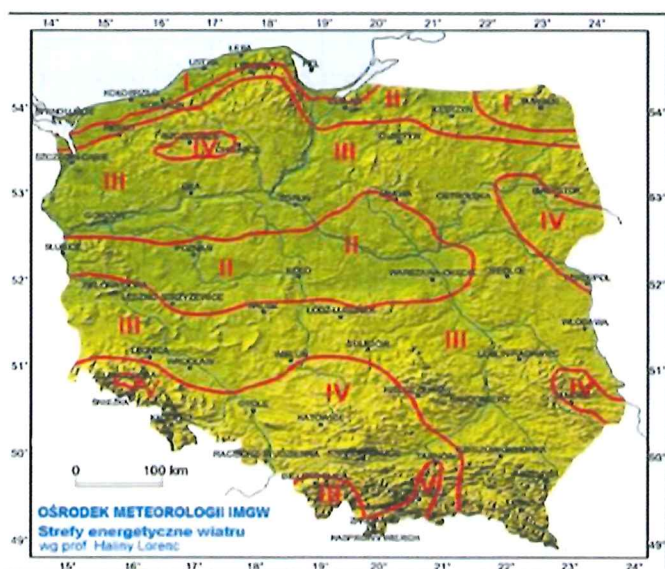
Biomasa jest najstarszym i najszerzej wykorzystywanym odnawialnym źródłem energii. Są to ulegające biodegradacji frakcje produktów, pozostałości z produkcji rolnej czy leśnej, odpadów, ale również na potrzeby produkcji biomasy uprawia się rośliny szybko rosnące. Biomasa można łatwo przetwarzać w paliwo zarówno do postaci stałej, gazowej jak i płynnej. Paliwa stałe - zrębki, trociny czy szczapy drewna, które mogą być bezpośrednio spalane lub przetworzone na coraz bardziej popularne pelety czy brykiety. Forma gazowa - biogaz, zawierający 50-70% metanu, który służy do produkcji energii elektrycznej i ciepła lub dostarczany jest do sieci gazowej.

W Gminie Bledzew nie odnotowano miejsc wykorzystywania biomasy jako odnawialnego źródła energii.

Energia Wiatru

Zasoby energii wiatrowej są silnie powiązane z lokalnymi warunkami klimatycznymi oraz ukształtowaniem terenu. W Polsce występują korzystne warunki wietrzne, a możliwości rozwoju energetyki wiatrowej są bardzo obiecujące. Energia wiatru Według klasyfikacji przyjętej przez Ośrodek Meteorologii IMiGW w Warszawie, rejon województwa lubuskiego, w krajowym podziale na strefy energetyczne wiatru, zaliczony jest do strefy II – bardzo korzystnej, oraz do strefy III - korzystnej.

Mapa 9 Strefy energetyczne wiatru w Polsce

strefa I – wybitnie korzystna
 strefa II – bardzo korzystna
 strefa III – korzystna
 strefa IV – mało korzystna
 strefa V – niekorzystna

Źródło: <https://www.google.com/>

Według IMGW, Gmina Bledzew położona jest w strefie III – o korzystnych warunkach dla energetyki wiatrowej. Budowa elektrowni wiatrowych jest jednak uzależniona również od innych czynników takich jak ukształtowanie terenu, gęstość zabudowy oraz występowanie form ochrony przyrody²⁶.

Energia Wody

Energia wody to wykorzystywana gospodarczo energia wód płynących lub stojących (zbiorniki wodne). Współcześnie energia wodna przetwarzana jest zazwyczaj się na energię elektryczną za pomocą elektrowni wodnych. Spośród elektrowni wodnych najbardziej rozpowszechnione są te zasilane energią spadku rzek, jednak nie należy zapominać również o elektrowniach wodnych wykorzystujących prądy morskie, pływy czy falowanie.

Na terenie Gminy Bledzew funkcjonuje Mała Elektrownia Wodna (MEW) i fotowoltaika o mocy zainstalowanej 0,010 MWh. Obowiązek zastępowania źródeł tradycyjnych tak zwaną "zieloną energią" nakładają na Polskę również wymogi Unii Europejskiej. Do 2020 r. Polska obowiązana jest osiągnąć 15% udział energii odnawialnej w finalnym zużyciu energii - na rok 2014 udział ten wynosił niespełna 12%.

III. Ocena warunków życia, realizacji dotychczasowych celów zawartych w Strategii Rozwoju oraz wskazanie kierunków rozwoju Gminy w opinii mieszkańców

Ocenę warunków życia w Gminie Bledzew oraz wyznaczenie kierunków dalszego rozwoju dokonano na podstawie ankiety wśród mieszkańców Gminy. Ankieta została przeprowadzona na przełomie czerwca/lipca 2021 r. Celem badania opinii publicznej nt. warunków życia, jakie stwarza Gmina Bledzew było zdiagnozowanie problemów oraz potencjałów rozwojowych występujących na terenie Gminy. Wyniki badania wraz z dokonaną diagnozą i charakterystyką posłużyły do opracowania celów strategicznego działania na kolejne lata, poprzez odpowiednie zaplanowanie działań i projektów do realizacji.

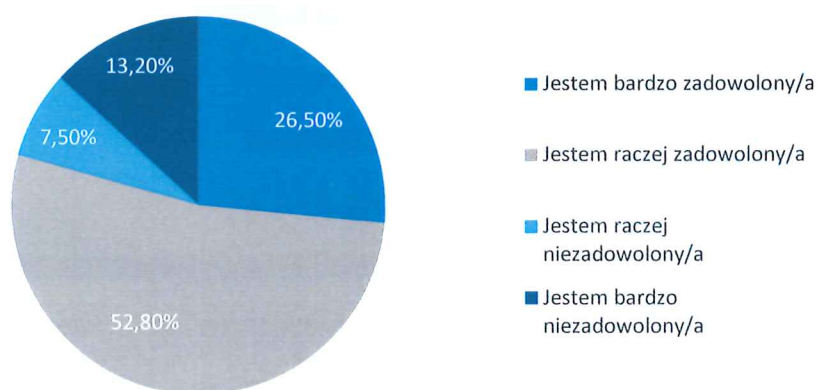
W badaniu wzięło udział 53 respondentów z Gminy Bledzew. W badaniu wzięło udział 60,4% kobiet oraz 39,6% mężczyzn (32 kobiety i 21 mężczyzn). Największą grupę respondentów stanowiły osoby w wieku 51-60 lat (30,2%) oraz w wieku powyżej 60 lat (30,2%). 17% badanych osób znajdowało się w przedziale wiekowym 36-50 lat, a 13,2% - w wieku 26-35 lat.

²⁶ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bledzew, s. 62.

Najmniej odnotowano osób młodych w wieku 18-25 lat (9,4%). Wyniki z przeprowadzonych badań przedstawiono poniżej.

52,8% mieszkańców Gminy Bledzew, którzy wzięli udział w badaniu, twierdzi, że jest raczej zadowolona z życia i zamieszkania na terenie Gminy. Aż 26,5% badanych jest z tego powodu bardzo zadowolonych, a 7,5% jest raczej niezadowolona. Z kolei 13,2% respondentów wskazała, że jest bardzo niezadowolona z życia w Gminie Bledzew.

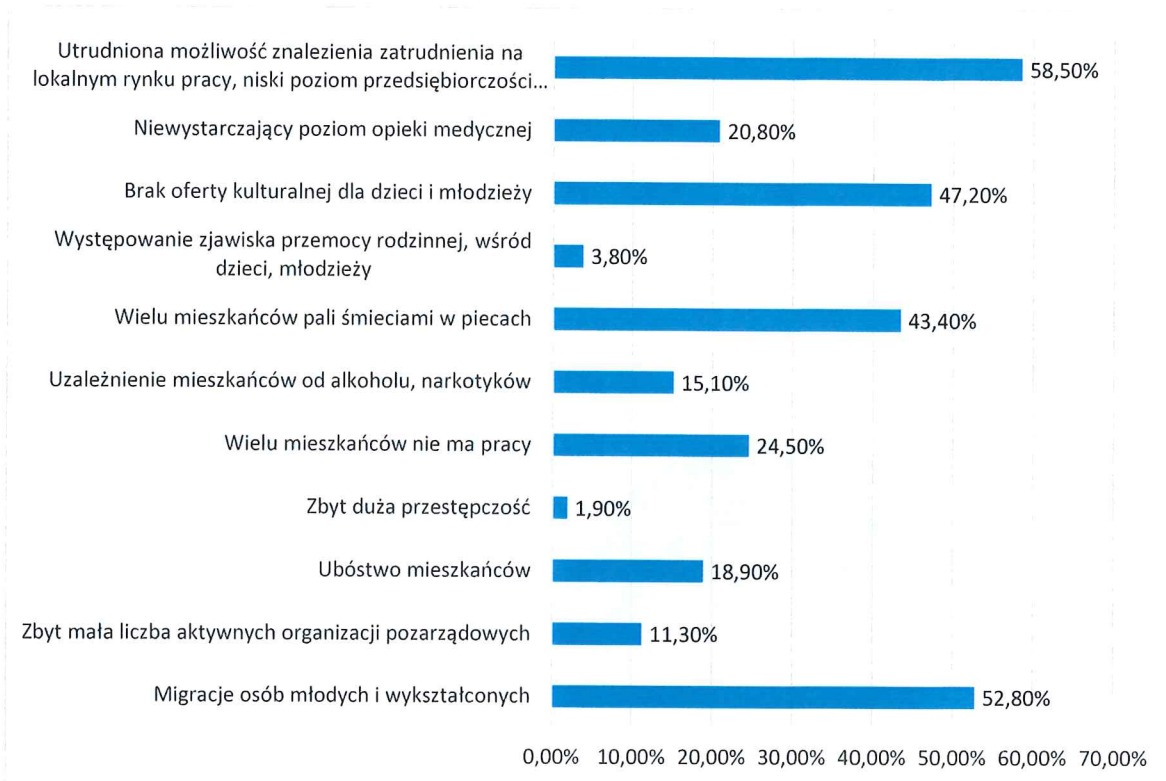
Wykres 21 Stopień zadowolenia mieszkańców z warunków życia w Gminie Bledzew

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Największym dostrzeżonym problemem społecznym na terenie Gminy Bledzew w opinii respondentów jest utrudniona możliwość znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy (58,5%). Na drugim miejscu wśród głównych problemów wskazano migracje osób młodych i wykształconych (52,8%), a następnie brak oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży (47,2%) oraz zanieczyszczanie środowiska i jakość powietrza poprzez palenie śmieci w piecach (43,4%). Problemy niższej rangi, jakie w opinii respondentów występują na terenie Gminy Bledzew, to: bezrobocie (24,5%), niewystarczający poziom opieki medycznej (20,8%) i ubóstwo mieszkańców (18,9%). Z kolei do problemów występujących na terenie Gminy o najsłabszym natężeniu należy zjawisko przestępczości (1,9%), a także występowanie zjawiska przemocy w rodzinie (3,8%).

Wykres 22 Główne problemy społeczne występujące na terenie Gminy Bledzew w opinii respondentów

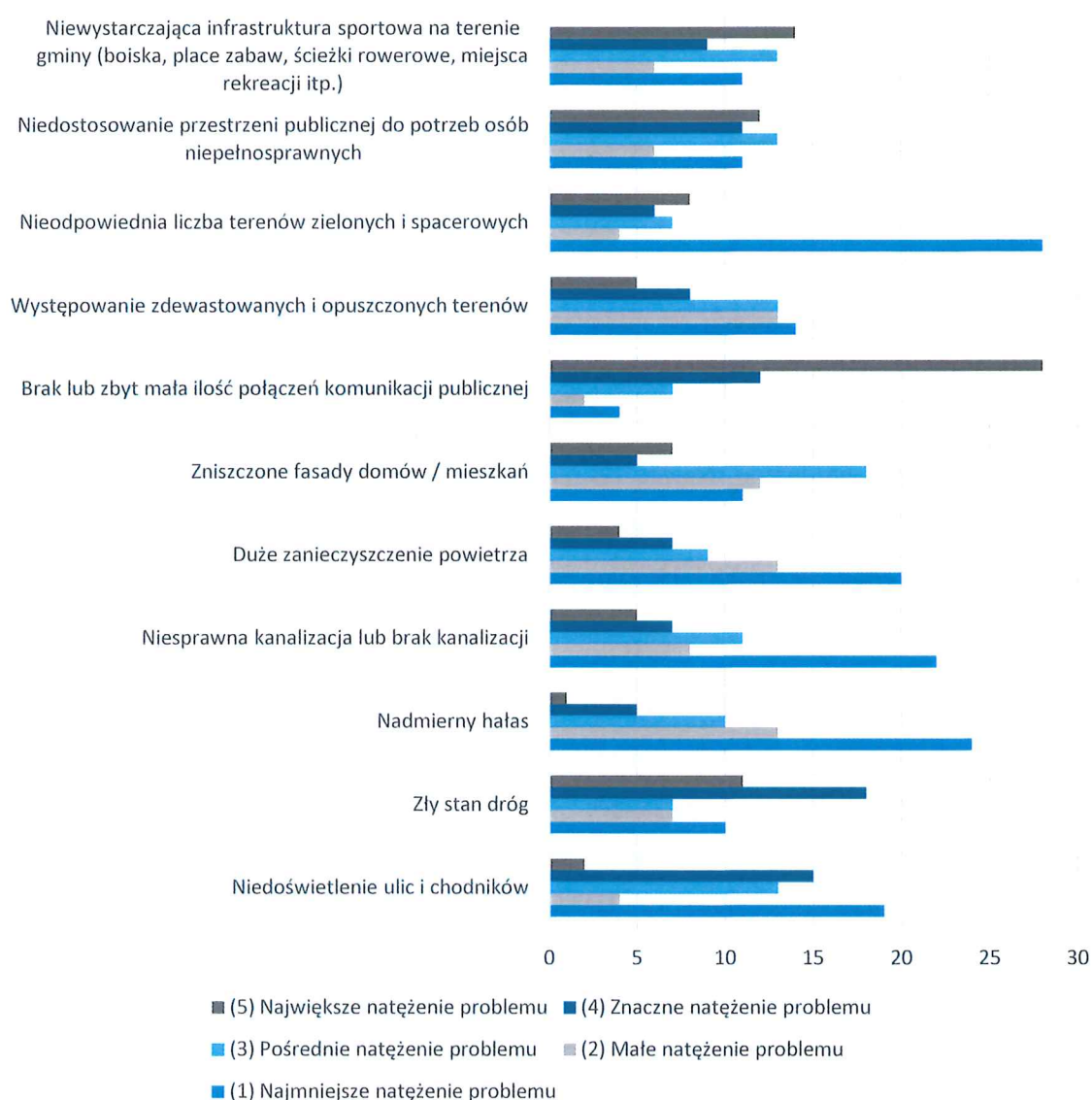

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wśród 11 wskazanych głównych problemów społecznych Gminy Bledzew największym zjawiskiem problemowym w ocenie badanych mieszkańców Gminy jest brak lub niewystarczająca liczba połączeń komunikacji publicznej. Następnie wskazano również na problem niewystarczająco rozwiniętej infrastruktury sportowej na terenie Gminy, niedostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zły stan dróg. Do znacznych problemów zaliczono również przez część ankietowanych niedoświetlenie ulic i chodników oraz zły stan dróg.

Mieszkańcy wskazali również problemy o najmniejszym natężeniu. Należą do nich: nieodpowiednia liczba terenów zielonych i spacerowych, nadmierny hałas, niesprawna kanalizacja lub jej brak, duże zanieczyszczenie powietrza czy niedoświetlenie ulic i chodników. Część respondentów skazała, że niedoświetlenie ulic i chodników jest znacznym problemem, a część określała ten problem jako mało istotny.

Wykres 23 Ocena natężenia problemów społecznych w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Osoby biorące udział w badaniu wskazały również konkretne działania, które należałoby podjąć w planowaniu dalszego rozwoju gminy. Do najważniejszych i kluczowych przedsięwzięć w opinii respondentów należą:

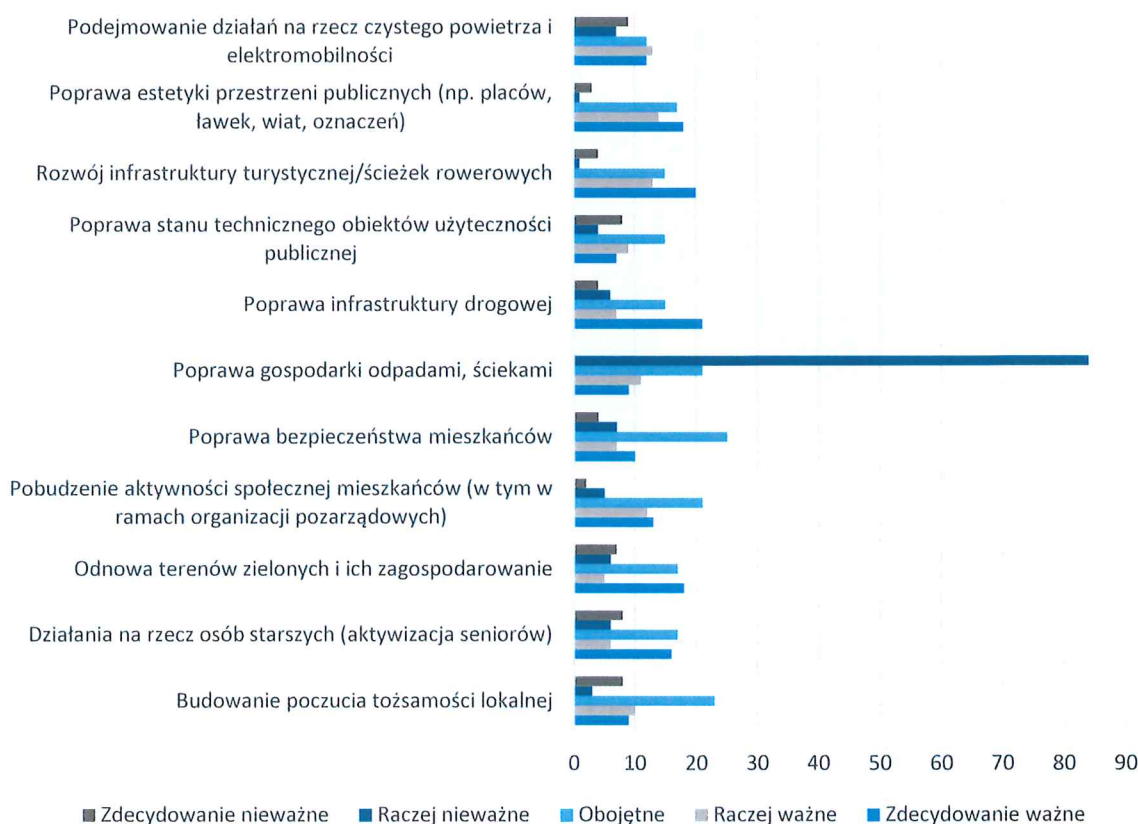
- rozbudowa remizy strażackiej OSP Bledzew,
- budowa boiska wielofunkcyjnego dla dzieci i młodzieży,
- dostosowanie chodników do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych,
- remont/modernizacja dróg gminnych (np. ul. Starodworska, ul. 1 Maja, ul. Wodna),
- organizacja wydarzeń kulturalnych dla dzieci, młodzieży i osób starszych,

- remont/modernizacja sal wiejskich,
- zwiększenie dostępności do placów zabaw, miejsc rekreacji i wypoczynku, wzrost infrastruktury sportowej,
- opracowanie Strategii Rozwoju Gospodarczego, jako działanie zmierzające do wzrostu poziomu przedsiębiorczości
- rozwój infrastruktury rowerowej „rowerowy Bledzew”.

Wskazane działania do realizacji w nowej Strategii Rozwoju Gminy Bledzew stanowią przedsięwzięcia raczej ważne i istotne ze względu na rozwój społeczno-gospodarczy Gminy. Respondenci wskazali działania, które według nich powinny stanowić priorytet działań realizacji samorządu gminnego. Należą do nich: rozwój infrastruktury turystycznej/ścieżek rowerowych, poprawa infrastruktury drogowej, poprawa estetyki przestrzeni publicznej, a także odnowa terenów zielonych i ich zagospodarowanie, działania na rzecz osób starszych – ich aktywizacja społeczna.

Poniższy wykres przedstawia ocenę ważności poszczególnych działań, które powinny zostać zaplanowane i podjęte w ramach realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Bledzew. Na uwagę zasługuje działanie dotyczące poprawy gospodarki odpadami (ściekami). Dla mieszkańców Gminy problem ten jest zdecydowanie mniej ważny w kontekście innych wskazanych problemów społeczno-gospodarczych.

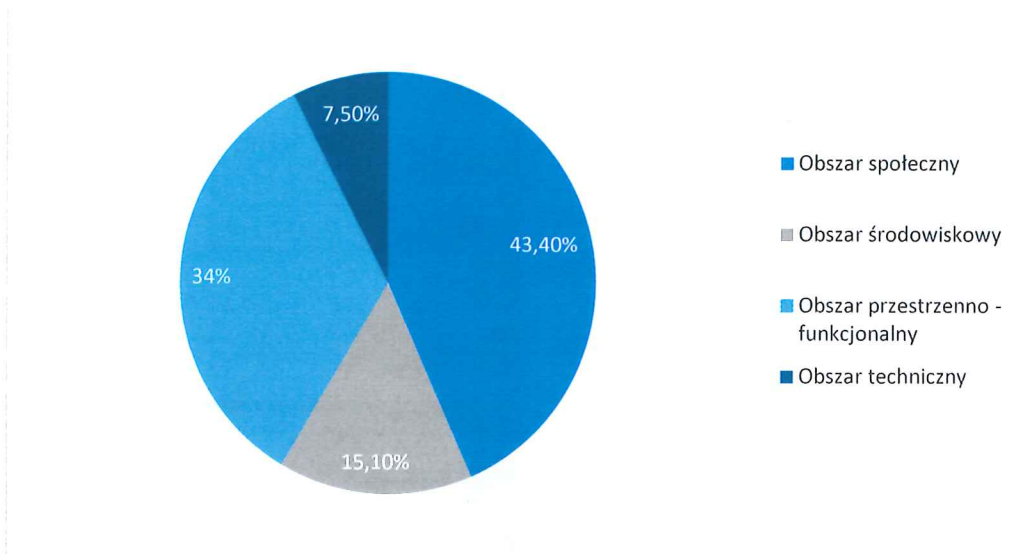
Wykres 24 Ocena ważności poszczególnych obszarów działań, które powinny zostać zaplanowane do realizacji w Strategii Rozwoju Gminy Bledzew w latach 2022-2026

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Zdecydowana większość respondentów biorących udział w badaniu stwierdziła, że polityka rozwoju Gminy Bledzew powinna koncentrować swoje działania na obszarze społecznym. Tego zdania jest 43,4% badanych. 34% respondentów uważa, że kluczowym obszar strategicznego działania powinien być obszar przestrzenno-funkcjonalny. 15,1% badanych z kolei skoncentrowałby działania samorządu w obszarze środowiskowym, a 7,5% w obszarze technicznym.

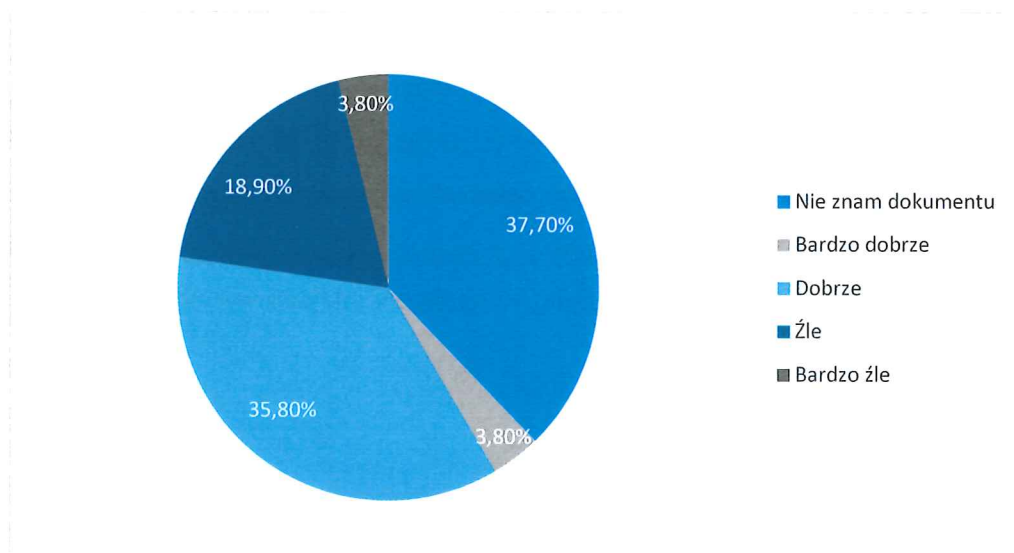
Wykres 25 Obszar działań, w którym powinny przede wszystkim koncentrować się działania realizowane w przyszłości w Gminie Bledzew w opinii respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew jest dokumentem nieznanym dla 37,7% osób biorących udział w badaniu. Z kolei 35,8% respondentów zna dobrze dokument strategiczny Gminy. W zdecydowanej mierze jest on jednak mało znany mieszkańcom Gminy Bledzew.

Wykres 26 Ocena stopnia realizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew

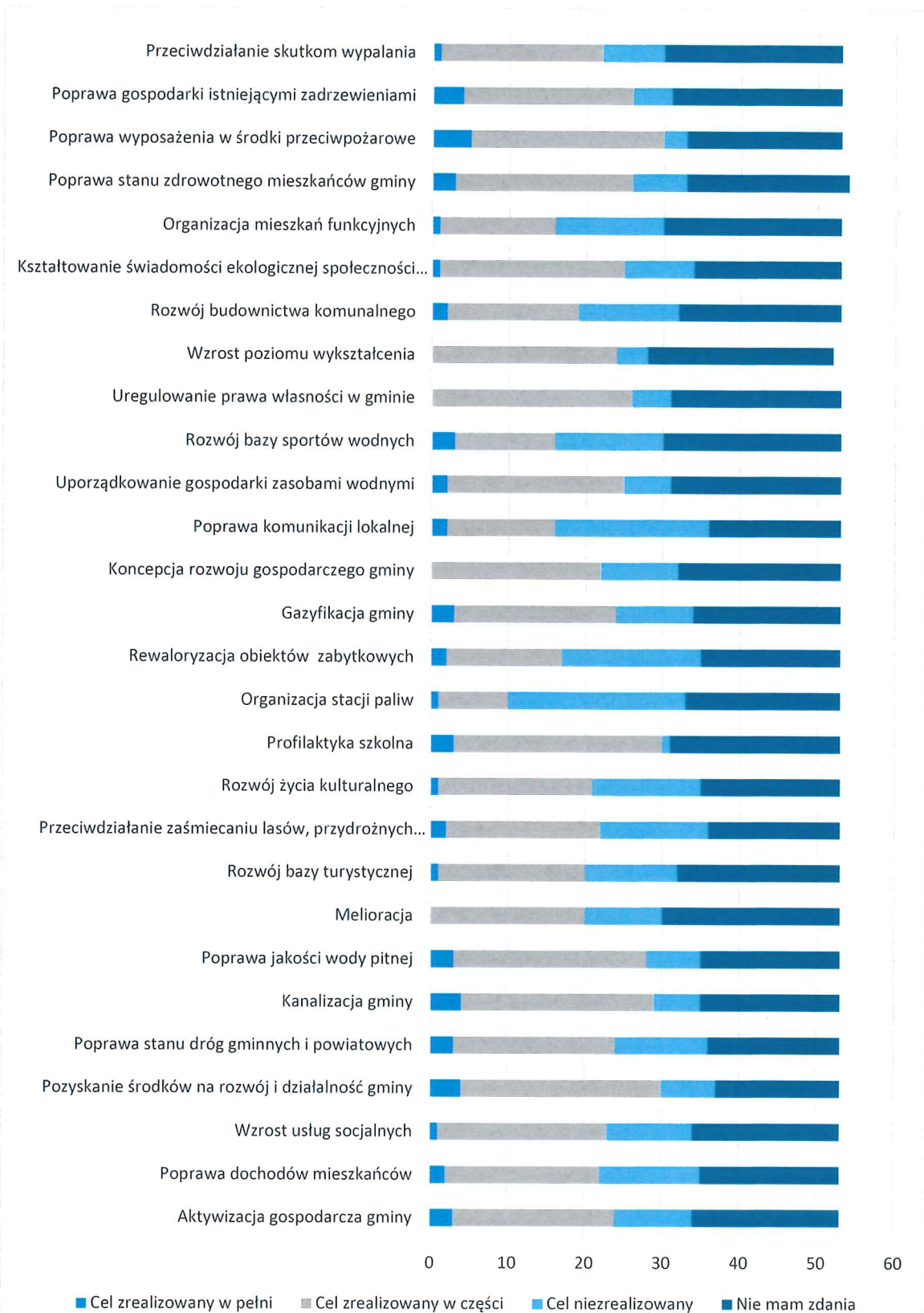

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Badanie opinii mieszkańców Gminy Bledzew koncentrowało się również na ocenie stopnia realizacji celów zaplanowanych w *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew*. Dwa poniżej zaprezentowane wykresy przedstawiają odpowiedzi respondentów na temat stopnia realizacji celów w kończącej obowiązywać Strategii oraz aktualności celów w kontekście *Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026*. *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew* jest mało znanym dokumentem strategicznego rozwoju, co również potwierdza fakt, że większość badanych osób nie wyraziła swojego zdania na temat realizacji celów w niej zawartych. Zdecydowana większość odpowiedzi na 28 wskazanych celów strategicznych została zaznaczona jako „nie mam zdania” lub też „cel zrealizowany w części”.

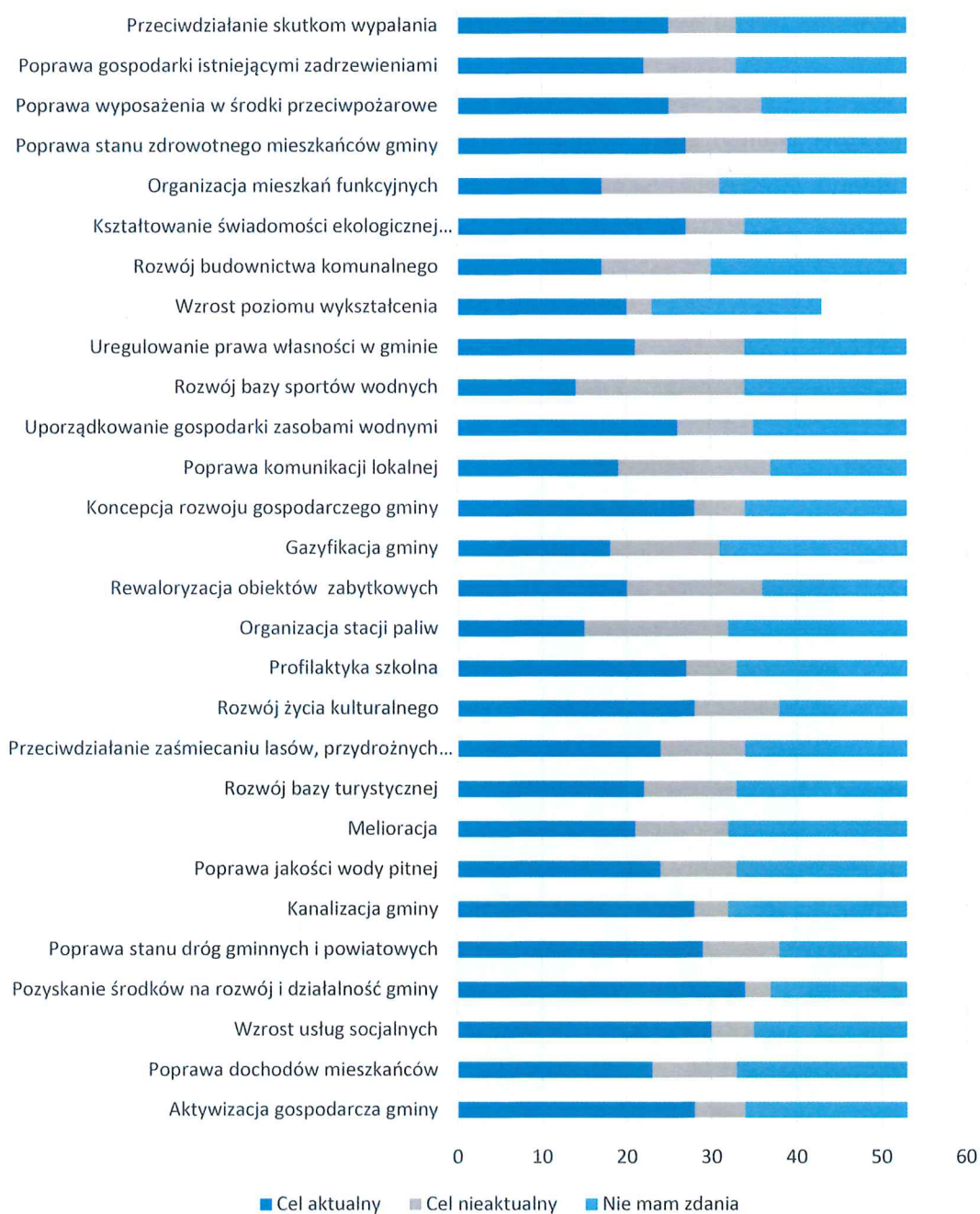
Z kolei ocena aktualności celów zaplanowanych w *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew*, które powinny być (w opinii respondentów) również kontynuowane w nowej Strategii dotyczą wszystkich wskazanych celów. W dalszym ciągu mieszkańcy uważają, że szansą na rozwój Gminy są środki zewnętrzne. Analogicznie jak na poprzednim wykresie widać, że również spora część osób biorących udział w badaniu nie miała zdania, co do kontynuacji niniejszych celów w przyszłości.

Wykres 27 Ocena stopnia realizacji celów zaplanowanych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wykres 28 Ocenia aktualności celów zaplanowanych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew

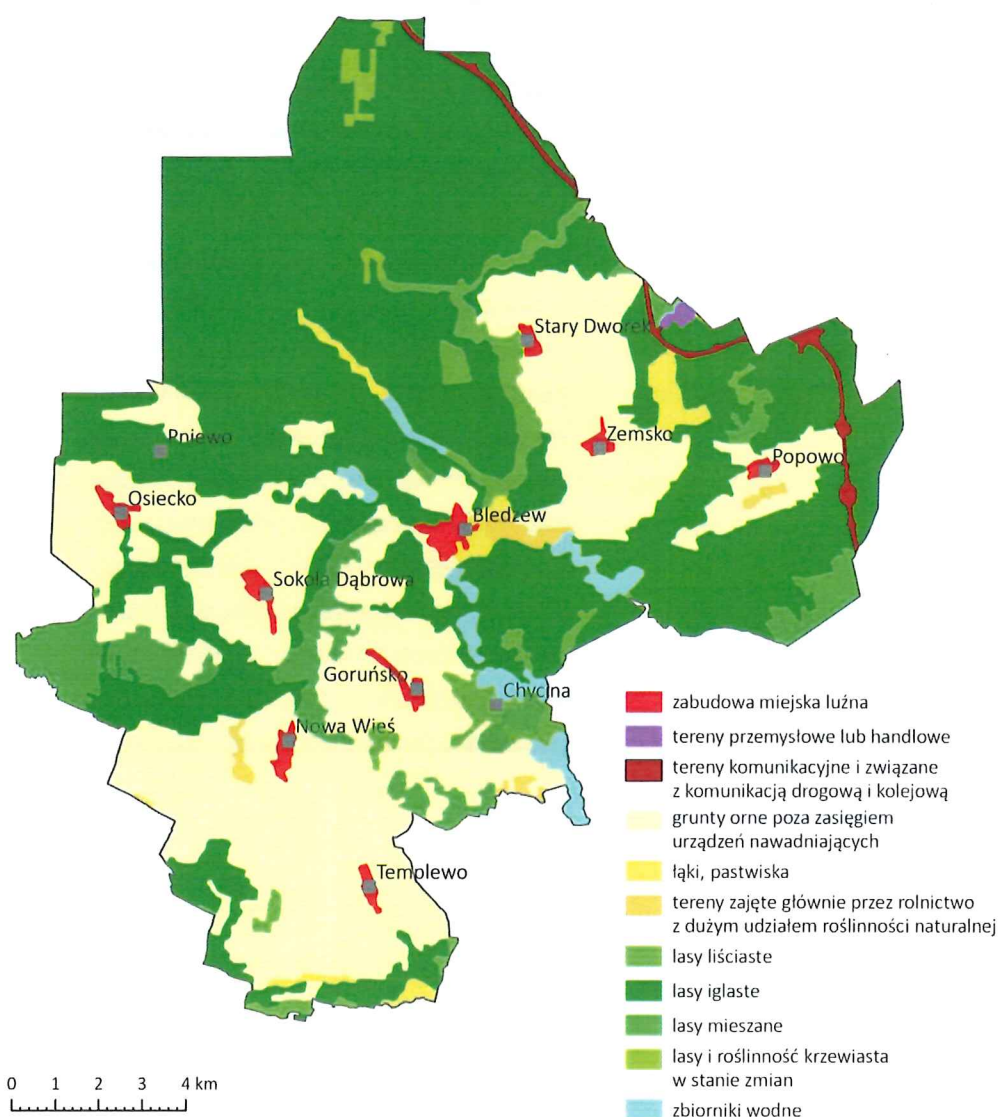
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

IV. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Bledzew

Analiza użytkowania terenu według danych Corine Land Cover

Tereny przeznaczone pod funkcję osadniczą zlokalizowane są głównie w centralnej i południowej części Gminy, gdzie dominują tereny gruntów rolnych (stanowią one 33% powierzchni gminy). Zabudowa zajmuje 2,5% powierzchni gminy. Dominują lasy iglaste (51,3%). Istotną rolę w przestrzeni Gminy pełnią zbiorniki wodne, które pokrywają 399 ha i pełnią głównie funkcję rekreacyjną. Strukturę użytkowania terenu według modelu CLC18 przedstawia poniższa mapa.

Mapa 10 Użytkowanie terenu wg Corine Land Cover 2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Tabela 23 Struktura użytkowania terenu wg Corine Land Cover 2018

CODE_18	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni [%]	Opis
112	366.1	1.5	Zabudowa miejska luźna
121	27.0	0.1	Tereny przemysłowe lub handlowe
122	227.2	0.9	Tereny komunikacyjne i związane z komunikacją drogową i kolejową
211	8219.1	33.2	Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających
231	334.9	1.4	Łąki, pastwiska
243	171.7	0.7	Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej
311	844.1	3.4	Lasy liściaste
312	12683.1	51.3	Lasy iglaste
313	1344.8	5.4	Lasy mieszane
324	129.1	0.5	Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian
512	399.4	1.6	Zbiorniki wodne

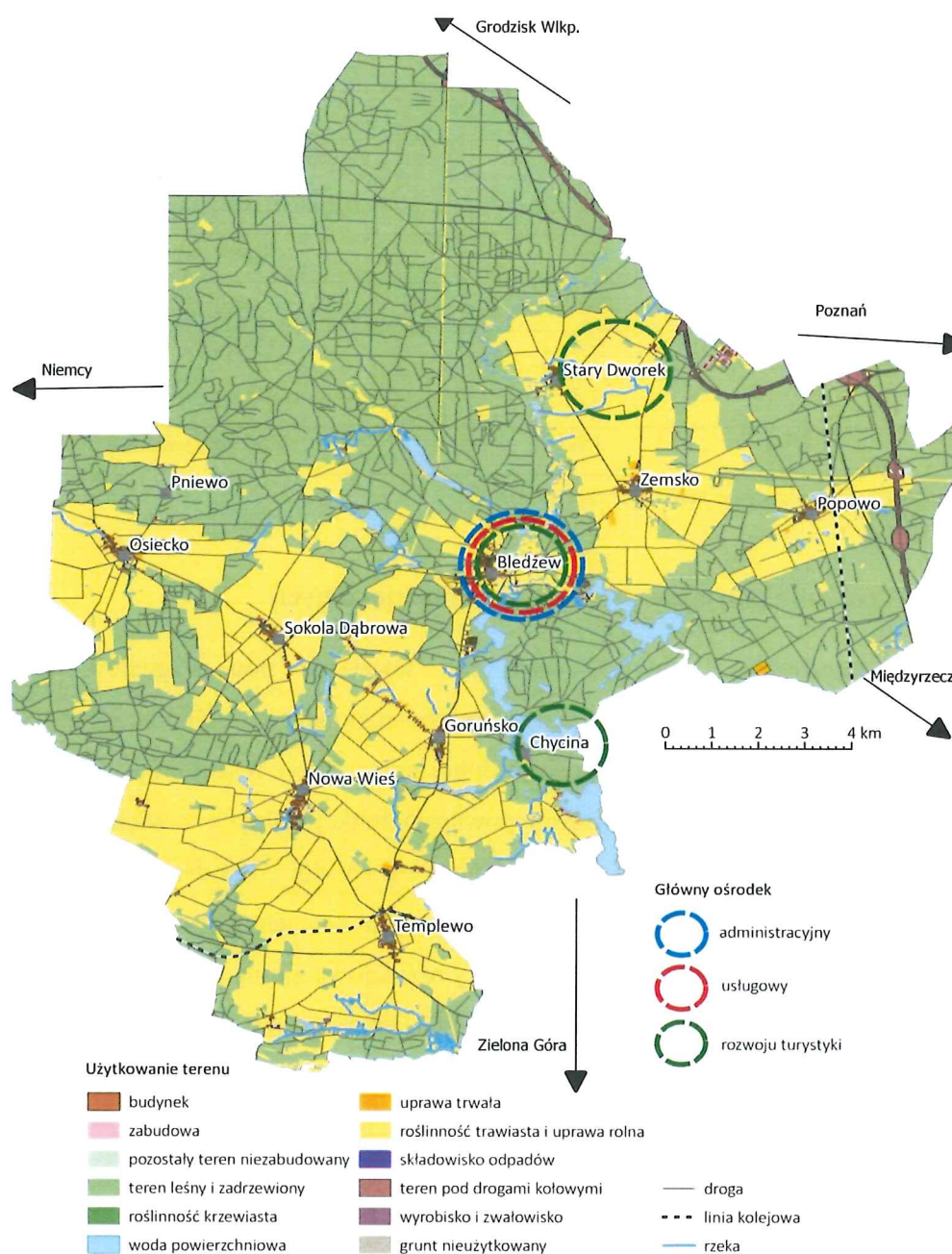
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Stan i wizja rozwoju powiązań przestrzenno-funkcjonalnych

Położenie geograficzne Gminy Bledzew jest korzystne pod względem dostępności komunikacyjnej do dużych miast, w tym do ośrodków regionalnych – Zielonej Góry i Gorzowa Wielkopolskiego. Dzięki drodze S3 posiada dobre połączenie z resztą kraju. Obecność drogi o znaczeniu krajowym umożliwia rozwój powiązań funkcjonalnych z większymi miastami w niedalekiej odległości od Gminy, a także umożliwia rozwój gospodarczy dzięki lokalizacji węzła drogowego drogi S3 z DK 24. Poza powiązaniem zewnętrznymi wyróżnia się również powiązania wewnętrzne, które stymulują procesy rozwojowe gminy pobudzając endogeniczny potencjał obszaru. Powiązania wewnętrzne stanowią migracje czasowe związane z dojazdami do pracy, korzystaniem z usług przez mieszkańców gminy i najistotniejsze występują pomiędzy ośrodkami wiejskimi a sąsiadującymi miastami. Miejscowość Gminna Bledzew pełni funkcję administracyjną, usługowo-handlową i społeczną dla mieszkańców gminy, a także predysponuje do rozwoju funkcji turystycznej. Działania na rzecz rozwoju funkcji turystycznej powinno podjąć się także w miejscowościach Chycina i Stary Dworek.

Wobec wysokiej presji na środowisko związanej z transportem samochodowym istotny jest rozwój połączeń transportem zbiorowym. Rozwój transportu kolejowego jest pod tym względem najbardziej optymalnym rozwiązaniem w kontekście połączeń z aglomeracjami miejskimi. Linie kolejowe przebiegają przez 2 sołectwa: Popowo (linia kolejowa relacji Gorzów Wielkopolski – Zbąszynek) oraz Templewo gdzie nie funkcjonuje żadna stacja kolejowa.

Mapa 11 Powiązania przestrzenno-funkcjonalne

Źródło: opracowanie własne

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Bledzew

Ogólną koncepcję rozwoju struktury przestrzenno-funkcjonalnej zaprezentowano na poniższej rycinie. Nawiązując do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego (2018) dla Gminy Bledzew wskazuje się 3 obszary rozwoju funkcji turystycznej:

1. Jeziora Lubniewieckie
2. Jeziora Łagowskie
3. Międzyrzecki Rejon Umocniony.

W ramach rozwoju funkcji turystycznej konieczne jest wspieranie i kreowanie współpracy między sąsiednimi gminami położonymi w obrębie wyznaczonych obszarów. Istotne jest przy tym wspólne koordynowanie prac planistycznych, począwszy od opracowań studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego po akty planowania miejscowego. Współpraca powinna zmierzać do zachowania spójności planów poprzez zapewnienie ciągłości przestrzennej funkcji obszarów w dokumentach planistycznych gmin sąsiadujących ze sobą przy zachowaniu zasad zrównoważonego gospodarowania przestrzenią. Kluczowe jest zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz ochrona przyrody w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Jeziornej Strugi i Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Obry. Współpraca powinna być kontynuowana również w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej i turystycznej. W PZPW wyznaczono szlaki turystyczne przebiegające przez Gminę Bledzew, które kontynuują swój bieg w gminach ościennych. Warto podkreślić, że w Gminie Bledzew wyznaczono:

1. Jeden rowerowy szlak międzynarodowy,
2. Dwa szlaki rowerowe o znaczeniu regionalnym,
3. Jeden szlak kajakowy na rzece Obra,
4. Jeden szlak pieszy.

Obszar Gminy Bledzew, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.- dalej Prawo wodne), znajduje się:

- na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$),

- na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $p=10\%$,
- na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$),
- na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.
- na obszarze obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Zgodnie z przyjętą metodologią na portalu ISOK KZGW wyznacza się obszary zagrożenia powodziowego. Zarówno Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego jak też Strategia Rozwoju Gminy Bledzew nawiązują do wyznaczonych obszarów delimitując je w dolinie rzeki Obra (ryc. 3). Istotne w tym zakresie jest kontrolowanie stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych, utrzymanie drożności koryt rzecznych oraz współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie planowania przestrzennego i koordynacji działań systemów reagowania. Każda nowa inwestycja na terenie zagrożonym powodzią, może powodować zmianę przepływu i podpiętrzenie wód powodziowych oraz zmniejszenie retencji wodnej w związku z czym należy wprowadzić zakaz zagospodarowywania terenów zagrożonych powodzią o $p=10\%$ i $p=1\%$. Planowanie nowych działań inwestycyjnych w gospodarce wodnej, kształtowanie sztucznej retencji musi być poprzedzone szeregiem analiz, a dotyczące ich warunki i procedury muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami środowiskowymi, jak też być adekwatne do potrzeb w zakresie kształtowania retencji. Wszelkie działania należy realizować z uwzględnieniem zapisów planów zarządzania ryzykiem powodziowym i planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Korzystne położenie geograficzne cechujące się występowaniem akwenów wodnych i rzeki Obra determinuje kierunek rozwoju gminy. Korzystne warunki przyrodnicze, występowanie obszarów chronionych oraz przebieg szlaków turystycznych o różnym charakterze skłania do rozwoju turystyki wiejskiej, w tym przede wszystkim infrastruktury służącej aktywnym formom wypoczynku. Kluczowym zadaniem jest odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni oraz zapewnienie dostatecznej dostępności komunikacyjnej przy jak najmniejszej ingerencji w środowisko naturalne. Rozwój komunikacji powinien być skierowany przede wszystkim

na rozwój połączeń kolejowych i autobusowych, tworzeniu węzłów przesiadkowych (przede wszystkim w głównych ośrodkach turystycznych i usługowych gminy). Równolegle powinna być tworzona oferta turystyczna. Zabudowa koryt rzecznych powinna być ograniczona do minimum, przede wszystkim niedopuszczalne jest rozprzestrzenianie się zabudowy mieszkaniowej na obszary zagrożone zalaniem oraz w granicach obszarów chronionych. Na obszarach chronionych inwestycje infrastrukturalne związane z turystyką powinny podlegać ścisłej kontroli w celu ograniczenia antropopresji na środowisko. Pozostałe rodzaje inwestycji związane z usługami i funkcją logistyczną, przemysłową lub magazynową powinny być wyznaczone w bliskim zasięgu głównych węzłów drogowych drogi S3 w północnej i wschodniej części Gminy.

Mapa 12 Struktura funkcjonalno-przestrzenna, obszary chronione i sieć drogowa Gminy Bledzew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k, GIOŚ, PZPW

V. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i planowania polityki przestrzennej w Gminie Bledzew

Polityka przestrzenna gminy powinna skupiać się na kilku zasadniczych aspektach związanych z potencjałami obszaru. Rekomendacje dla polityki przestrzennej brzmią następująco:

- **Priorytetyzacja działań w zakresie opracowania kompleksowych dokumentów planistycznych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.**
- **Kontrolowany proces suburbanizacji** – opracowanie i aktualizowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego począwszy od obszarów cechujących się najintensywniejszymi zmianami użytkowania.
- **Wykorzystanie korzyści dostępności komunikacyjnej gminy** – racjonalne gospodarowanie przestrzenią w celu zapewnienia odpowiedniej przepustowości dróg i wyznaczenia przestrzeni dla działalności gospodarczej (węzeł drogowy na drodze ekspresowej S3).
- **Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią** – w szczególności w zakresie przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową poprzez zapobieganie antropopresji na terenach cennych przyrodniczo.
- **Wielowymiarowy rozwój społeczno-gospodarczy** – oparty na procesach rozwojowych funkcji obszarów o wysokim potencjale, w szczególności funkcji turystycznej.
- **Kierowanie się zasadami ładu przestrzennego w planowaniu przestrzeni** w aspekcie estetycznym, społecznym, gospodarczym, środowiskowym i funkcjonalnym.
- **Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie wertykalnym:** na poziomie lokalnym ze szczeblem krajowym i regionalnym – uwzględnienie w planowaniu rozwoju przestrzennego inwestycji krajowych i wojewódzkich.
- **Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie horyzontalnym:** uwzględnienie i konsultowanie dokumentów planistycznych sąsiednich gmin w celu zapewnienia ciągłości struktur przestrzennych.
- **Budowanie poparcia społecznego w gospodarowaniu przestrzenią** – prowadzenie jawnych i dostępnych dla mieszkańców konsultacji społecznych w zakresie planowania inwestycji, opracowywania dokumentów planistycznych.
- **Uspójnienie zasad dotyczących walorów estetycznych nowych inwestycji,** w tym mieszkaniowych i związana z tym konieczność opracowania planów miejscowych dla obszarów przeznaczanych pod zabudowę.

- **Zachowanie spójności i kooperacja w zakresie kształtowania lokalnej polityki przestrzennej z sąsiednimi gminami.**
- **Rozwój szlaków turystycznych, rozwój infrastruktury** w celu zapewnienia bezpieczeństwa i dostępu do informacji turystycznej.
- **Ograniczanie zabudowy na obszarach cennych przyrodniczo**, w tym przede wszystkim na Obszarach Chronionego Krajobrazu, w celu ograniczania antropopresji na środowisko przyrodnicze.
- **Zakaz zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią** o $p=10\%$ i $p=1\%$.
- **Zapewnienie drożności koryt rzecznych, ograniczenie rozwoju zabudowy w dolinach rzek, kontrola stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych.**
- **Konieczność zachowania naturalnej zdolności retencyjnej gruntów** - czynnika szczególnie istotnego w kontekście kształtowania stanu zasobów wodnych, przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacji do zmian klimatu.
- **Stosowanie powierzchni przepuszczalnych** ze żwiru/pospółki, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych.
- **Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji** lub spowolniający odpływ odprowadzanych wód (np. poprzez zbiorniki retencyjno-infiltracyjne; zastosowanie drenaży lub skrzynek rozsączających itp.).
- **Sadzenie kwiatnych łąk** zamiast trawników.
- **Zakładanie terenów zielonych** w miastach.
- **Zakładanie zielonych dachów**, zielonych ścian na budynkach, zielonych przystanków.
- **Zakładanie ogrodów deszczowych** zasilanych deszczówką w miastach i przy domach.
- **Zakładanie oczek wodnych** w przestrzeniach miejskich i w przydomowych ogrodach.
- Wprowadzenie i egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. Ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji.
- **Unikanie „betonowania” miasta** - stosowanie powierzchni przepuszczalnych, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych.

- **Promowanie naturalnych metod retencji wody w celu zapobiegania powodziom jak też skutkom suszy.**
- **Zagospodarowanie brzegów rzek i pozostałych cieków wodnych** zgodnie z zasadami ładu przestrzennego. Odtwarzanie retencji dolin rzek.
- **Wykorzystanie infrastruktury transportowej** w celu budowy sieci komunikacji publicznej, w tym multimodalnej (kolej + transport samochodowy).
- **Opracowanie programu wykupów i przesiedleń na terenach szczególnie zagrożonych powodzią.**
- **Ochrona/zwiększanie retencji leśnej w zlewni.** Opracowanie szczegółowej analizy i projektu możliwości zwiększenia retencji leśnej w powiązaniu z kompleksowym projektem adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych.
- **Modernizacja konstrukcji istniejących budynków i budowa nowych o konstrukcjach odpornych na zalanie.** Uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych. Trwałe zabezpieczanie terenu wokół budynków. Identyfikacja i sporządzanie wyceny działań modernizacyjnych wraz z opracowaniem programu dopłat dla właścicieli budynków przeznaczonych do umocnienia w obszarze zagrożenia powodzią o Q1%.
- **Tworzenie terenów inwestycyjnych,** w tym na obszarach o dobrej dostępności komunikacyjnej, np. w pobliżu węzła drogowego S3 / DK24.
- **Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych** w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi.
- **Zachowanie integralności obszarów węzłowych** i zapewnienie drożności korytarzy wyznaczonych w ramach krajowej sieci ekologicznej, w tym odtworzenie drożności korytarzy ichtiologicznych. kształtowanie systemu przyrodniczego w sposób zapewniający ich spójność i powiązanie z krajową siecią ekologiczną.
- **Ochrona ekosystemów mających znaczenie dla zachowania bioróżnorodności,** w tym ekosystemów wodnych, bagiennych, leśnych i łąkowych.
- **Zwiększanie retencji zlewni** – realizacja obiektów małej retencji, poprawa stosunków wodnych na obszarach rolniczych, retencionowanie wód opadowych.
- **Wspieranie działań skutkujących poprawą warunków aerosanitarnych.**

- **Ograniczenie uciążliwości hałasowych** poprzez stosowanie rozwiązań izolacyjnych, biologicznych i technicznych.
- **Poprawa i ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej** ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki żywnościowej i wyspecjalizowanej produkcji rolnej.
- **Rozwój przetwórstwa opartego o zasoby leśne** oraz doskonalenie integracji funkcjonalnej leśnictwa z przemysłem drzewnym.
- **Zwiększenie dostępności do usług medycznych**, w tym usług specjalistycznych.
- **Zwiększenie dostępności do usług sportu i rekreacji.**
- **Zapewnienie dostępności do placówek edukacyjnych** na poziomie przedszkolnym i szkolnym.
- **Prowadzenie działań mających na celu wspieranie kształcenia zawodowego** w oparciu o współpracę z sektorem gospodarki.
- **Rewitalizacja obszarów zdegradowanych.**
- **Kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych.**
- **Rozwój budownictwa mieszkaniowego** o odpowiednim standardzie.
- **Rozwój spójnej struktury osadniczej** w oparciu o powiązania funkcjonalno-przestrzenne.
- **Rozwój ośrodków usługowych.**
- **Zachowanie i ochrona obiektów zabytkowych:** zespół kościelny w Nowej Wsi, elektrownia wodna w Bledzewie.
- **Sporządzanie i realizacja lokalnych programów opieki nad zabytkami.**
- **Objęcie obiektów zabytkowych właściwą ochroną** w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- **Wspieranie tworzenia parków kulturowych, ustanawiania pomników historii:** zespół fortyfikacji Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego.
- **Zachowanie historycznie ukształtowanych układów urbanistycznych, ruralistycznych i przestrzennych:** zespół urbanistyczny Bledzewa.
- **Odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych i walorów krajobrazowych**, z zachowaniem cech tradycyjnego budownictwa.
- **Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego** w celach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem szlaków kulturowych.
- **Zwiększenie dostępności wysokiej jakości oferty kulturalnej:** Utworzenie ośrodka informacji turystycznej.

- **Rozwój i promocja klastrów** odpowiadających lokalnej specyfice gospodarczej.
- **Wspieranie inicjatyw służących zmniejszeniu bezrobocia** i zwiększeniu aktywności zawodowej ludności.
- **Rozbudowa infrastruktury turystycznej i kreowanie spójnego wizerunku regionu** oraz produktów turystycznych.
- **Poprawa i ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej** ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki żywnościowej i wyspecjalizowanej produkcji rolnej.
- **Rozwój przetwórstwa opartego o zasoby leśne oraz doskonalenie integracji funkcjonalnej leśnictwa z przemysłem drzewnym.**
- **Poprawa drogowej dostępności komunikacyjnej** w zakresie powiązań zewnętrznych i wewnętrznych, w tym budowa i modernizacja sieci dróg krajowych i wojewódzkich ze szczególnym uwzględnieniem sieci TEN-T.
- **Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego**, w szczególności poprzez budowę obwodnic i działania mające na celu uspokojenie ruchu.
- **Uwzględnienie inwestycji związanych z modernizacją linii kolejowych** o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym: Modernizacja linii kolejowej nr 364 na odcinku Rzepin – Międzyrzecz.
- **Podjęcie działań mających na celu integrację różnych typów transportu** ze szczególnym uwzględnieniem węzłów przesiadkowych.
- **Wzrost dostępności transportu publicznego:** Przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii kolejowej nr 364 na odcinku Rzepin – Międzyrzecz.
- **Zwiększenie wykorzystywania transportu kombinowanego do przewozu towarów.**
- **Rozwój sieci dróg i szlaków rowerowych** oraz propagowanie roweru jako środka codziennej komunikacji.
- **Uzbrojenie terenów inwestycyjnych** w niezbędną infrastrukturę techniczną.
- **Zabezpieczenie rezerw terenowych pod infrastrukturę techniczną**, w szczególności linie elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć oraz gazociągi wysokiego ciśnienia.
- **Rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.**
- **Uwzględnienie nowych terenów przeznaczonych do zabudowy w zakresie rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.**
- **Podjęcie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej.**

- **Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego** poprzez budowę oraz modernizację sieci elektroenergetycznych i gazowych.
- **budowa linii WN 110 kV** stanowiącej zasilenie projektowanego GPZ Skwierzyna II poprzez wcięcie w przebudowywany ciąg liniowy GPZ Międzychód – GPZ Skwierzyna – SE Gorzów.
- **Rozwój społeczeństwa informacyjnego** poprzez budowę oraz modernizację infrastruktury teleinformatycznej.
- **Upowszechnienie i promocja technologii informacyjnych.**
- **Podjęcie działań mających na celu usunięcie azbestu** i wyrobów zawierających azbest.
- **Wzrost wykorzystania OZE** poprzez generację rozproszoną.
- **Wyznaczanie obszarów z dopuszczeniem lokalizacji instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii** o mocy powyżej 100 kW
- **Uwzględnienie stref ochronnych wokół terenów zamkniętych**, lotnisk oraz dróg międzypolygonowych.
- **Utrzymanie, rozbudowa i integracja sieci zarządzania kryzysowego i ratownictwa.** Przeciwdziałanie zagrożeniu powodziowemu oraz uwzględnienie stref zagrożenia powodziowego.

VI. Obszary strategicznej interwencji (OSI)

Gmina Bledzew położona jest w obrębie 13 wydzieleni obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych i wojewódzkich. W celu ich identyfikacji przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- 11 strategii szczebla krajowego, w tym 10 strategii branżowych,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego.

Przez obszary specjalne rozumie się:

„– OSPT (Obszary Specjalnej Polityki Terytorialnej) – terytoria zawierające wiele jednostek administracyjno-terytorialnych (gmin, powiatów, województw) lub ich części, dla których

z uzasadnionych powodów potrzebne jest prowadzenie skoordynowanej i spójnej polityki rozwoju.

- OF (obszary funkcjonalne) – terytoria charakteryzujące się silnymi powiązaniem społeczno-ekonomicznymi o charakterze węzłowym lub sieciowym, które kształtują spójną, trwałą i samopodtrzymującą się strukturę przyrodniczą i (lub) społeczno-gospodarczą.
- OSI (obszary strategicznej interwencji) – terytoria wymagające wsparcia zewnętrznego w celu wzmocnienia wewnętrznego potencjału rozwoju lub zapobiegania negatywnym procesom przyrodniczym i (lub) społeczno-gospodarczym, w tym:
  - OP (obszary problemowe) – terytoria o niekorzystnych cechach i procesach społeczno-ekonomicznych i (lub) przyrodniczych, wymagające interwencji zewnętrznych.
  - OW (obszary wzrostu) – terytoria o charakterze obszarów funkcjonalnych – aktualnie istniejących lub możliwych do wykreowania o szczególnie korzystnych właściwościach przyrodniczych lub społeczno-ekonomicznych dla rozwoju.”

W poniższej tabeli zestawiono obszary specjalne, które obejmują Gminę Bledzew. Większość z nich obejmuje swym zasięgiem całą powierzchnię gminy. Gmina została zakwalifikowana do 2 obszaru strategicznej interwencji (OSI) oraz 11 obszarów funkcjonalnych (OF)²⁷.

Tabela 24 Obszary specjalne obejmujące Gminę Bledzew

Lp.	Typ obszaru	Nazwa	Nazwa dokumentu	Uwagi
1	OF	Obszary z przewagą funkcji rolniczej	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony - miasta - obszary wiejskie	typy funkcjonalne gmin 2007
2	OF	Wielofunkcyjne obszary przejściowe	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony - miasta - obszary wiejskie	typy funkcjonalne gmin 2007
3	OSI	Miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne	Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020	podstawa delimitacji są zapisy KPZK; uzupełniona o tzw. Trójkąt Lubuski (Sulechów-Zielona Góra – Nowa Sól)

²⁷ Śleszyński P., Mazurek D., 2020, *Obszary strategicznej interwencji, problemowe i funkcjonalne w dokumentach strategicznych szczebla krajowego i wojewódzkiego*, Studia Regionalne i Lokalne, 1, 79, s. 35.

				oraz o pas powiązań funkcjonalnych od Kostrzyna nad Odrą po Strzelce Krajańskie i Drezdenko
4	OSI	Obszary przygraniczne	Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020	wyznaczono je częściowo w oparciu o zapisy KSRR, a częściowo na podstawie własnej delimitacji; podregiony gorzowski i zielonogórski czyli cały obszar województwa lubuskiego
5	OF	wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
6	OF	tereny zamknięte.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
7	OF	obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
8	OF	obszary cenne przyrodniczo.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
9	OF	obszary ochrony krajobrazów kulturowych.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
10	OF	obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
11	OF	obszary ochrony strategicznych złóż kopalin.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
12	OF	obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-
13	OF	obszary przygraniczne (strefa III)	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentów krajowych i wojewódzkich

VII. Analiza SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwypatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. **Mocne strony** to atuty diagnozowanego obszaru, **słabe strony** to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei **szanse** określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a **zagrożenia** – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju Gminy. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz podejmowanych w przyszłości działań społecznych.

Tabela 25 Analiza SWOT

Wymiar społeczny	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- spadek liczby osób bezrobotnych bezrobocia, - spadek liczby bezrobotnych kobiet - spadek liczby bezrobotnych osób w grupach szczególnych na rynku pracy, - efektywna realizacji aktywnych programów rynku pracy, - spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, - poprawiająca się sytuacja społeczna i życiowa mieszkańców, - niski wskaźnik przestępczości, - działające organizacje pozarządowe w obszarze sportu i kultury, - dobra współpraca samorządu z NGO (udzielanie wsparcia finansowego), - dostępność szkół i placówek opiekuńczych na terenie Gminy, - dobra dostępność do szkolnictwa wyższego (Gorzów Wlkp., Zielona Góra),	- spadek liczby mieszkańców, - wzrost ludności osób starszych (wzrastający współczynnik obciążenia demograficznego), - wysoki poziom bezrobocia, - ujemne saldo migracji, - wysoki poziom bezrobocia wśród osób długotrwale bezrobotnych i osób bez kwalifikacji zawodowych, - niski poziom dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych, - słabo rozwinięta sieć społeczeństwa informacyjnego, - niewystarczający poziom podstawowej opieki medycznej w kontekście starzejącego się społeczeństwa, - niewystarczający system aktywizacji osób starszych,

- działalność instytucji kultury.	- brak dostępnych specjalistycznych usług medycznych na terenie Gminy, - brak pełnego dostosowania placówek oświatowych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rozwój polityki senioralnej, - poprawa warunków życia mieszkańców, - dostosowanie infrastruktury budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, - rozwój organizacji społecznych, - rozwój oferty kulturalnej dla mieszkańców, - rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży.	- wzrost liczby ludzi starszych, - rosnące koszty modernizacji, remontów i utrzymania infrastruktury, - emigracja mieszkańców do sąsiednich miast, - bierna postawa społeczna, brak integracji - pogłębiające się problemy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Wymiar gospodarczy i środowiskowy	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- wzrost wskaźnika przedsiębiorczości, - wysoki wskaźnik dotyczący terenów objętych planami zagospodarowania przestrzennego, - wzrost liczby nieruchomości, - bieżące remonty dróg, - dogodne położenie krajobrazowe, - dostępne szlaki turystyczne, - bogata sieć wód powierzchniowych - dobra jakość powietrza, - rozwijająca się turystyka, produkty regionu, - bliskie położenie dróg krajowych S3 i DK 24, - spadek ilości odpadów komunalnych, - funkcjonowanie PSZOK, - prawidłowa i efektywna realizowana programów ochrony środowiska.	- niski udział dużych przedsiębiorstw na lokalnym rynku, - słabo rozwinięta sieć komunikacji publicznej, - powolny wzrost rozwoju turystyki, - niewystarczająca infrastruktura turystyczna (hotele, pensjonaty), - słabo rozwinięta sieć usług gastronomicznych, - niewystarczająca realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest, - niewystarczająca liczba inwestycji w ramach odnawialnych źródeł energii, - tereny zagrożone występowaniem powodzi lub podtopień, - występowanie suszy na terenie Gminy.

SZANSE	ZAGROŻENIA
- wzrost przedsiębiorczości na terenie Gminy, - wzrost udziału dużych przedsiębiorstw, - efektywniejsze wykorzystanie walorów przyrodniczych do rozwoju przedsiębiorczości, - efektywniejsza promocja produktów regionalnych, - wzrost inwestycji OZE (wykorzystanie środków zewnętrznych), - wzrost usług turystycznych, - rozwój agroturystyki.	- niewystarczający poziom wiedzy i informacji mieszkańców na temat możliwości pozyskania środków na własny rozwój, - nasilenie barier ograniczających aktywność zawodową, - występowanie barier i ograniczeń w rozwoju związanych z ochroną przyrody i środowiska - pogorszenie sytuacji finansowej gmin, ograniczające zdolność do inwestowania w rozwój, - występowanie susz oraz powodzi i miejscowych podtopień.
Wymiar przestrzenno-funkcjonalny	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobra lokalizacja Gminy, - atrakcyjność turystyczna (różnorodne szlaki turystyczne i rekreacyjne; bliskość jezior) - bogactwo infrastruktury zabytkowej - rozbudowa dróg krajowych i wojewódzkich, - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.	- rozproszona zabudowa mieszkaniowa - zły system ogrzewania gospodarstw domowych - niewystarczający odsetek inwestowania w odnawialne źródła energii w gospodarstwach prywatnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- rozwój infrastruktury drogowej, - rozwój infrastruktury mieszkaniowej, - lokalizacja stref inwestycyjnych w pobliżu kluczowych węzłów drogowych, - rozbudowa infrastruktury technicznej, - wzmocnienie współpracy z sąsiednimi gminami.	- pogorszenie sytuacji finansowej gminy, ograniczające zdolność do inwestowania w rozwój przestrzenno-funkcjonalny, - niewystarczający poziom wiedzy i informacji mieszkańców na temat możliwości pozyskania środków OZE, wymianę pieców itp.

Źródło: Opracowanie własne

VIII. Cele i kierunki strategicznego rozwoju Gminy Bledzew

Struktura Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 zbudowana została w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele strategiczne, oddziaływanie projektu wraz ze wskazaniem problemu oraz wynikające z nich kierunki działań). Cele strategiczne zdefiniowano na podstawie diagnozy, przeprowadzonych badań, konsultacji społecznych oraz w ramach prac nad dokumentem Koordynatora ds. opracowania Strategii wraz z Zespołem Roboczym. Realizacja wypracowanych kierunków działań prowadzić będzie do osiągnięcia celów strategicznych. Propozycje kierunków działań wynikają bezpośrednio z analizy, jak również badań z mieszkańcami oraz konsultacji przeprowadzonych w trakcie prac nad opracowaniem dokumentu.

W toku prac nad Strategią Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 wypracowano następujące cele strategiczne, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane główne wyzwania rozwojowe:

Tabela 26 Cele strategiczne i operacyjne

Cel strategiczny	Cele operacyjne
Cel strategiczny I Wzrost aktywności społecznej mieszkańców i poprawa ich bezpieczeństwa	• aktywizacja osób starszych, • zwiększenie stopnia zapewnienia aktywności dzieci i młodzieży, • zapewnienie wyższego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy, • zapewnienie aktywizacji społecznej mieszkańców poprzez dostosowanie infrastruktury instytucjonalnej oraz edukacyjnej do potrzeb mieszkańców, • zwiększenie jakości działalności instytucjonalnej poprzez zwiększenie dostępności obiektów do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.
Cel strategiczny II Wzrost atrakcyjności gminy	• zwiększenie stopnia dostępności infrastruktury rowerowej dla mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności gminy pod względem gospodarczym, • wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, a także zapewnienie wyższej jakości życia poprzez modernizację infrastruktury drogowej.

Cel strategiczny III Ochrona środowiska naturalnego	• zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska naturalnego, • zwiększenie dostępności mieszkańców do sieci kanalizacyjno – sanitarnej.

Źródło: opracowanie własne

Określenie powyższych celów strategicznych wyznacza kierunki dalszych działań Gminy Bledzew. Na ich podstawie opracowano projekty oraz działania, które przyczynią się w sposób bezpośredni na realizację założonych celów poprzez osiągnięcie wskazanych rezultatów i wskaźników.

Tabela 27 Kierunki strategicznego rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026

1. SENIORZY NASZĄ OSTOJĄ	
Nazwa projektu	
Odziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel projektu	Zwiększenie stopnia aktywizacji osób starszych, w szczególności poprzez zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego oraz branie udziału w warsztatach aktywizacyjnych.
Opis problemu	Starzenie się mieszkańców gminy wpływa na konieczność zapewnienia aktywnego wsparcia seniorom, w szczególności tym, którzy pozostali samotni. Brak wsparcia wpływa na niemożność aktywnego uczestnictwa osób starszych w społeczności lokalnej i przyczynia się do ich wykluczenia społecznego.
	DZIAŁANIE
	1. Modernizacja budynku użyteczności publicznej (docieplenie, wymiana stolarki, instalacji, prace wykończeniowe). 2. Wyposażenie pomieszczeń zlokalizowanych w zmodernizowanym budynku użyteczności publicznej dla potrzeb seniorów. 3. Organizowanie warsztatów pokoleniowych. 4. Organizowanie spotkań cyklicznych.
Działania podejmowane w ramach projektu	WSKAŹNIK Powierzchnia poddana modernizacji – 100 m2 Liczba zakupionego wyposażenia – 30 sztuk Liczba zorganizowanych spotkań – 20/rok Liczba zorganizowanych warsztatów – 10/rok

	5. Stworzenie zadrzewionego punktu rekreacji w Bledzewie wyposażonego w małą infrastrukturę rekreacyjną. 6. Prowadzenie warsztatów aktywizacyjnych.	
Rezultaty	Liczba osób uczestniczących w działaniach aktywizacyjnych – 30 osób/rok Zwiększenie stopnia osób zaangażowanych społecznie wśród seniorów – 10%	
Planowany okres realizacji	2023 - 2026	
Szacowana (orientacyjna) wartość	2 500 000,00 zł	
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Budżet Gminy	

2. ROWEROWY BLEDZEW	
Nazwa projektu	
Odziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel projektu	Zwiększenie stopnia dostępności infrastruktury rowerowej dla mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności gminy pod względem gospodarczym, ze względu na zapewnienie spójnej infrastruktury rowerowej.
Opis problemu	Brak ścieżek rowerowych wpływa na niemożność wykorzystania potencjału turystycznego gminy, w szczególności w obszarze turystyki rowerowej i możliwości rozwoju gospodarstw agroturystycznych. Niemożność korzystania ze ścieżek rowerowych przez mieszkańców wpływa na niższy stopień aktywności sportowej.
	DZIAŁANIE
	1. Wytyczenie nowych szlaków rowerowych. 2. Zagospodarowanie obszaru nowych szlaków. 3. Budowa ścieżki rowerowej wraz z miejscami odpoczynku dla rowerzystów. 4. Wsparcie w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych.
	WSKAŹNIK
Działania podejmowane w ramach projektu	Długość zbudowanych ścieżek rowerowych – 6 km Liczba punktów dla podróżnych – 3 punkty Liczba wspartych gospodarstw – 2 obiekty
Rezultaty	Wzrost liczby rowerzystów korzystających z infrastruktury rowerowej gminy – 200 osób / rok

	Zwiększenie stopnia atrakcyjności turystycznej gminy – 20%
Planowany okres realizacji	2023 - 2026
Szacowana (orientacyjna) wartość	1 500 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Budżet Gminy

Nazwa projektu	3. AKTYWNA MŁODZIEŻ – ZAPEWNIENIE INFRASTRUKTURY AKTYWIZACYJNEJ
Odziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzennie-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel projektu	Zwiększenie stopnia zapewnienia aktywności dzieci i młodzieży poprzez wykorzystanie utworzonej infrastruktury, w szczególności modernizację obiektów sportowych, placów zabaw i świetlic wiejskich.

Opis problemu	Brak funkcjonalnej infrastruktury sportowej i społecznej wpływa na mniejszą efektywność przeciwdziałania uzależnieniom dzieci i młodzieży. Brak możliwości zapewnienia atrakcyjnego spędzania czasu przez młodzież	
Działania podejmowane w ramach projektu	DZIAŁANIE 1. Wyposażenie świetlic wiejskich w sprzęt aktywizacyjny. 2. Odnowa świetlic wiejskich poprzez wymianę instalacji oraz remont pomieszczeń. 3. Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży. 4. Organizowanie turniejów i zawodów rodzinnych. 5. Odnowa placów zabaw. 6. Modernizacja boisk sportowych wraz z budową małych budynków służących do przechowywania sprzętu. 7. Budowa małego boiska wielofunkcyjnego.	WSKAŹNIK Liczba odnowionych świetlic wiejskich – 3 Liczba wyposażonych świetlic wiejskich – 5 Liczba odnowionych placów zabaw – 1 Liczba odnowionych obiektów sportowych – 4
Rezultaty	Zwiększenie stopnia uczestnictwa dzieci i młodzieży w organizowanych zajęciach aktywizacyjnych – 100 osób / rok Zwiększenie liczby wydarzeń aktywizacyjnych organizowanych na terenie gminy – 20 działań / rok	
Planowany okres realizacji	2023 - 2026	
Szacowana (orientacyjna) wartość	2 000 000,00 zł	
Przewidywane	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego	

źródła finansowania	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Budżet Gminy

4. MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ	
Nazwa projektu	
Odziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel projektu	Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz zwiększenie dostępności mieszkańców do sieci kanalizacyjno - sanitarnej poprzez budowę nowej i rozbudowę istniejącej infrastruktury kanalizacyjnej.
Opis problemu	Gmina Bledzew boryka się z problemem związanym z infrastrukturą kanalizacyjną. Nie wszystkie miejscowości posiadają dostęp do gminnej sieci kanalizacyjnej, a wybrane są częściowo skanalizowane. Duża część infrastruktury jest przestarzała i ulega częstym awariom. Ponadto w związku z systematycznym wzrostem budownictwa mieszkaniowego, obecny system staje się niewydolny, co powoduje brak możliwości podłączenia do sieci nowo wybudowanych budynków.
	DZIAŁANIE
	WSKAŹNIK

Działania podejmowane w ramach projektu	1. Wymiana sieci wodociągowej w Templewie, Kleszczewie, Nowej Wsi, Starym Dworcu. 2. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Bledzewie wraz z wymianą infrastruktury na bardziej wydajną i ekologiczną. 3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. 4. Rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej w gminie. 5. Budowa sieci kanalizacyjnej. 6. Modernizacja stacji uzdatnia wody.	Długość zbudowanej sieci wodociągowej – 6 km Liczba obiektów oczyszczalni ścieków poddanych modernizacji – 1 obiekt Liczba dofinansowanych przydomowych oczyszczalni ścieków – 50 Długość sieci kanalizacyjnej – 6 km
Rezultaty	Zwiększenie efektywności pracy oczyszczalni ścieków – 30% Zwiększenie dostępu do kanalizacji rodzin zamieszkałych na terenie gminy – 60 rodzin	
Planowany okres realizacji	2024 - 2026	
Szacowana (orientacyjna) wartość	7 000 000,00 zł	
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Budżet Gminy	

5. ZMODERNIZOWANE DROGI PRZYSZŁOŚCIĄ GMINY	
Nazwa projektu	
Odziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel projektu	Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, a także zapewnienie wyższej jakości życia poprzez modernizację infrastruktury drogowej.
Opis problemu	Niewyremontowane drogi i chodniki wpływają na niższą jakość życia oraz potencjał rozwojowy gminy. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do zmodernizowanych dróg gminnych wpłynie na zwiększenie jakości życia wybranych obszarów gminy w celu zapewnienia spójności obszarów oraz ich dalszego rozwoju. Zapewnienie nowoczesnego oświetlenia wpłynie na większe bezpieczeństwo, niższe koszty oraz niższą emisję dwutlenku węgla.
	DZIAŁANIE
	WSKAŹNIK
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Budowa dróg gminnych. 2. Budowa chodników. 3. Wymiana oświetlenia na energooszczędne przy drogach gminnych. 4. Budowa ciągów pieszo – jezdnych.
Rezultaty	Długość zmodernizowanych dróg gminnych – 5 km Długość wybudowanych chodników – 4 km Liczba wybudowanych obiektów inżynierskich – 2 sztuki
	Zwiększenie jakości infrastruktury drogowej – 10%

	Zmniejszenie liczby negatywnych zdarzeń drogowych – 5%
Planowany okres realizacji	2023 - 2026
Szacowana (orientacyjna) wartość	4 500 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Budżet Gminy

Nazwa projektu	6. MODERNIACJA INFRASTRUKTURY OSP
Odziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzennie-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel projektu	Zapewnienie wyższego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy poprzez zakup wyposażenia ratowniczo – gaśniczego dla ochotniczej straży pożarnej.

Opis problemu	Niewystarczający poziom zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców w zakresie ratowniczego – gaśniczym oraz ograniczona możliwość prowadzenia działań aktywizacyjnych mieszkańców w oparciu o infrastrukturę ochotniczych straży pożarnych.	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Rozbudowa remizy strażackiej w Popowie wraz z zapewnieniem dodatkowych pomieszczeń w celu realizacji celów OSP. 2. Zakup wyposażenia ratowniczego. 3. Zakup wozu strażackiego. 4. Prowadzenie szkoleń strażaków OSP.	Liczba zakupionych wozów pożarniczych – 1 pojazd Liczba zakupionego wyposażenia – 20 sztuk Liczba zmodernizowanych remiz – 1 budynek Liczba zbudowanych remiz – 1 budynek	
Rezultaty	Wzrost ilości działań aktywizacyjnych prowadzonych dla mieszkańców – 10 / rok Wzrost obszaru dostępności do szybkiego zapewnienia pomocy ratowniczo – gaśniczej – 30 km2		
Planowany okres realizacji	2023 - 2025		
Szacowana (orientacyjna) wartość	3 200 000,00 zł		
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Budżet Gminy		

7. ZAPEWNIENIE AKTYWIZACJI SPOLECZNEJ POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ MODERNIZACJĘ INFRASTRUKTURY GMINNEJ	
Nazwa projektu	
Odziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel projektu	Zapewnienie aktywizacji społecznej mieszkańców poprzez dostosowanie infrastruktury instytucjonalnej oraz edukacyjnej do potrzeb mieszkańców. Zwiększenie jakości działalności instytucjonalnej poprzez zwiększenie dostępności obiektów do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.
Opis problemu	Niedostosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz ze szczególnymi potrzebami wpływa na ograniczenie możliwości realizacji usług publicznych dla mieszkańców. Brak modernizacji obiektów wpływa na ich kosztowność oraz mniejszy stopień dopasowania do potrzeb mieszkańców, w szczególności seniorów.
	DZIAŁANIE
	1. Aktywizowanie mieszkańców w odniesieniu do działalności oddolnej. 2. Tworzenie lokalnych spółdzielni, kółek oraz innych organizacji pozarządowych. 3. Szkolenia oraz kursy dla mieszkańców. 4. Odnowa zewnętrzna budynku urzędu gminy.
	WSKAŹNIK
Działania podejmowane w ramach projektu	Liczba zmodernizowanych budynków – 1 obiekt Powierzchnia obiektu – 1000 m2 Liczba rozwiązań związanych z dostosowaniem przestrzeni do osób o szczególnych potrzebach – 10 sztuk Liczba zakupionego wyposażenia – 110 sztuk

	5. Odnowa infrastruktury wewnętrznej urzędu gminy wraz z adaptacją pomieszczeń na cele aktywizacji społecznej. 6. Wymiana stolarki oraz instalacji w budynku urzędu gminy. 7. Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach gminnych, w szczególności budynku urzędu gminy. 8. Zakup i montaż ładowarki aut elektrycznych. 9. Zapewnienie dostępności dla osób o szczególnych potrzebach. 10. Utworzenie centrum aktywizacji społeczno – zawodowej młodzieży oraz osób z doświadczeniem zawodowym, mającego na celu zapewnienie wsparcia doradczego w obszarze rozwoju umiejętności, wiedzy oraz kompetencji społecznych. 11. Termomodernizacja wraz z modernizacją infrastruktury wewnętrznej oraz wyposażeniem szkół w Templewie i Bledzewie.	Liczba stworzonych punktów ładowania pojazdów – 1 sztuka Liczba zamontowanych paneli – 30 sztuk Liczba zmodernizowanych szkół – 2 obiekty
Rezultaty	Zwiększenie liczby działań organizowanych dla seniorów – 20 / rok Zwiększenie stopnia dostępności mieszkańców do form aktywizacyjnych – 400 osób / rok Zwiększenie poziomu dostępności obiektów użyteczności publicznej dla mieszkańców – 70%	
Planowany okres realizacji	2023 - 2026	

Szacowana (orientacyjna) wartość	6 000 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Budżet Gminy

Źródło: opracowanie własne

IX. Aspekty finansowe wdrażania Strategii

Realizacja zaplanowanych celów strategicznych oraz określonych działań w ramach Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 wymaga dużych nakładów finansowych. Kwota potrzebna na realizację zaplanowanych projektów wynosi w przybliżeniu **26 700 000,00 zł**.

Realizacja wszystkich celów i zadań określonych w Strategii Rozwoju wymaga nakładów finansowych przekraczających możliwości budżetu Gminy Bledzew, dlatego niezbędne jest poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania. Należy starannie monitorować pojawiające się możliwości, różnego rodzaju krajowe i międzynarodowe programy związane z nową perspektywą finansową funduszy europejskich, a następnie bardzo skutecznie aplikować o wsparcie. Gmina Bledzew posiada duże doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na własny rozwój, w związku z czym należy w dalszym ciągu realizować politykę aplikacyjną w ramach środków zewnętrznych.

Środki zabezpieczające realizację zadań zapisanych w poszczególnych celach strategicznych pochodzić będą między innymi z programów pomocowych UE, z programów rządowych, budżetu państwa, budżetu Gminy Bledzew, ze środków zaangażowanych przez krajowych i zagranicznych inwestorów prywatnych, krajowych i zagranicznych organizacji pozarządowych, instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych. Planuje się aplikowanie o środki zewnętrzne pochodzące z:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego;
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027;
- Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych;
- Funduszu Dróg Samorządowych;
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko;
- Środków Ministerstwa Sportu;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

Na etapie przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 nie jest możliwe precyzyjne określenie programów operacyjnych oraz kwot dofinansowania projektów, z których jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła skorzystać, ponieważ sektorowe programy rozwoju oraz pakiety regulacji prawnych są w fazie przygotowania do nowej perspektywy finansowej na lata 2021 – 2027.

Tabela 28 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026

Lp.	Zadanie/działanie	Wartość realizacji [zł]
1	SENIORZY NASZĄ OSTOJĄ	2 500 000,00
2	ROWEROWY BLEDZEW	1 500 000,00
3	AKTYWNA MŁODZIEŻ – ZAPEWNIENIE INFRASTRUKTURY AKTYWIZACYJNEJ	2 000 000,00
4	MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ	7 000 000,00
5	ZMODERNIZOWANE DROGI PRZYSZŁOŚCIĄ GMINY	4 500 000,00
6	MODERNIACJA INFRASTRUKTURY OSP	3 200 000,00
7	ZAPEWNIENIE AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ MODERNIZACJĘ INFRASTRUKTURY GMINNEJ	6 000 000,00
RAZEM		26 700 000,00

Źródło: opracowanie własne

X. System monitoringu i wdrażania Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 to kluczowy dokument realizacji polityki rozwoju gminy. W ramach realizacji zaplanowanych projektów, przewiduje się sporządzenie dokumentów wykonawczych, obowiązkowych lub fakultatywnych planów i programów, na podstawie których zostaną zrealizowane zaplanowane działania.

Za monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 odpowiedzialny będzie powołany w tym celu Komitet Monitorująco-Ewaluacyjny, w skład którego wchodzić będą różnorodne instytucje, co zapewni partycypacyjny charakter procesu monitoringu oraz ewaluacji. Rekomenduje się, aby byli to:

- przedstawiciele urzędu gminy (w tym instytucji, z terenu gminy, m.in. dla których Urzędu Gminy jest organem prowadzącym),
- przedstawiciele partnerów społecznych z terenu gminy (w szczególności przedstawiciele III sektora),
- przedstawiciele powiatu (w kontekście spójności z działaniami realizowanymi z poziomu powiatu),

- przedstawiciele województwa (w kontekście spójności z działaniami realizowanym z poziomu regionalnego),

Zespół wspierać będzie wewnętrzny ewaluator/ekspert (powołany w ramach procedury zamówień publicznych na okres wdrażania Strategii Rozwoju Gminy), którego rolą będzie realizacja badań ewaluacyjnych oraz wsparcie eksperckie w zakresie prowadzonego monitoringu). Dodatkowo poszczególnym interwencjom w ramach strategii przypisana zostanie odpowiedzialność instytucjonalna, co pozwoli w sposób uporządkowany monitorować efekty działań w ramach: głównych problemów i wyzwań rozwojowych gminy, celów i kierunków strategicznych rozwoju gminy oraz finansowania wdrażania strategii gminy.

Jednocześnie należy podkreślić, że system monitorowania Strategii Rozwoju Gminy bazuje na doświadczeniach wynikających z systemu obowiązującego w programach współfinansowanych środkami UE. Przede wszystkim wykorzystana zostanie:

- cykliczna [przynajmniej roczna] ocena efektów realizacji Strategii Rozwoju Gminy poprzez system wskaźników postępu rzeczowego (wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu) monitorowanych w postaci sprawozdań; rekomendowane wskaźniki składać będą się z następujących elementów:
  - nazwa wskaźnika,
  - definicja wskaźnika,
  - przypisanie wskaźnika do celu i kierunku strategicznego rozwoju Gminy,
  - jednostka miary,
  - wartość bazowa,
  - wartość docelowa,
  - źródło danych.
- cykliczne spotkania [przynajmniej roczne] w zakresie formułowania rekomendacji usprawniających interwencję (w tym weryfikacja jej spójności w zakresie celów strategicznych oraz operacyjnych z dokumentami wyższego rzędu przede wszystkim na poziomie powiatu oraz regionu) organizowane we współpracy z wewnętrznym ewaluatorem;
- monitoring projektów (w tym podmiotów) na terenie Gminy ze środków europejskich (RPO, programy krajowe).

Uzupełnieniem monitoringu będzie system ewaluacji, który wspierać będzie trafność, skuteczność oraz efektywność wdrażania Strategii Rozwoju Gminy. Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu. W ramach realizowanych badań wykorzystywane będą:

- Ewaluacja ex ante (warunek wypełnia już niniejsza strategia) – przeprowadzana w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów danej interwencji.
- Ewaluacja bieżąca (on-going) - przeprowadzana w trakcie realizacji, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć złożonych, o długim okresie wdrożenia, gdy możliwe i celowe są ich korekty.
- Ewaluacja ex post – podsumowująca, zwykle o charakterze strategicznym, przeprowadzana po zakończeniu wdrażania interwencji.

W ramach ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 wykorzystane zostanie podejście metodologiczne oparte na teorii programów (logice interwencji), w tym w szczególności na teorii zmiany (TBIE). Celem tego rodzaju ewaluacji jest identyfikacja poszczególnych mechanizmów zmian, jakie wystąpiły w związku z wdrażaną interwencją i ocena czy były one zgodne z logiką tej interwencji. Ewaluacje tego typu wskazują dlaczego i jak działa określona interwencja.

Koniecznym uzupełnieniem działań ewaluacyjnych będzie zapewnienie adekwatnych i wiarygodnych źródeł danych potrzebnych do monitoringu interwencji oraz realizacji poszczególnych ewaluacji. Wykorzystywane będą w tym celu dane zbierane przez Urząd Gminy, wytypowane instytucje gminne, GUS (BDL), a także pochodzące z systemu SL 2014 (w przypadku analizy projektów europejskich).

Zrealizowane badania ewaluacyjne, wraz z wnioskami dotyczącymi dalszej realizacji Strategii będą przedstawiane Zespołowi Monitorująco-Ewaluacyjnemu.

XI. Materiały wykorzystane do opracowania Strategii Rozwoju

Literatura

- Śleszyński P., Mazurek D., 2020, *Obszary strategicznej interwencji, problemowe i funkcjonalne w dokumentach strategicznych szczebla krajowego i wojewódzkiego*, Studia Regionalne i Lokalne, 1, 79, s. 30-59.

A. Dokumenty krajowe i ponadregionalne (alfabetycznie)

- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*, 2013, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Załącznik do uchwały nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności, Monitor Polski 2013, poz. 121.
- *Identyfikacja i delimitacja obszarów problemowych i strategicznej interwencji w Polsce – Wnioski z analiz*, 2009, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Instytut Badań Strukturalnych.
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, 2011*, Załącznik do uchwały nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Monitor Polski, poz. 252.
- *Krajowa Polityka Miejska 2023*, 2015, Ministerstwo Rozwoju, Uchwała nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Krajowej Polityki Miejskiej, Monitor Polski, poz. 1235.
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony – miasta – obszary wiejskie*, 2010, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Uchwała Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2010, Monitor Polski 2011, nr 36, poz. 423.
- *Kryteria delimitacji Miejskich Obszarów Funkcjonalnych stolic województw*, 2012, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, luty 2013 r.
- *Plan działań służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, 10 października 2013 r.
- *Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa*, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 23 maja 2014 r. z późn. zm.
- *Strategia Rozwoju Polski Zachodniej do roku 2020*, 2014, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Załącznik do Uchwały nr 60 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2014 r., Monitor Polski 2014, poz. 452.

- *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020*, 2013, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Uchwała nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, Monitor Polski 2013, poz. 640.
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo*, 2012, Załącznik do Uchwały nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. (poz. 882) w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kraju 2020, Dz.U. z 2009, nr 84, poz. 712.
- *Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)*, 2013, Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Uchwała nr 6 Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2013 r., w sprawie Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), Monitor Polski 2013, poz. 75.
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020*, 2012, Uchwała nr 163 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2012r., Monitor Polski 2012, poz. 839.
- *Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski*, 2009, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego we współpracy z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów i Zespołem Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów, opracowanie z dnia 27 kwietnia 2009 r.

B. Dokumenty na szczeblu województwa

- *Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020*, 2012, Zarząd Województwa Lubuskiego, Uchwała nr XXXII/319/12 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 listopada 2012 r.
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego*, 2018, Uchwała Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 2 maja 2018 r.

Źródła danych:

<https://www.geoportal.gov.pl/>

<https://www.gios.gov.pl/pl/>

XII. Spis map, schematów, tabel i wykresów

Spis map

Mapa 1 Gmina Bledzew na tle powiatu międzyrzeckiego	7
Mapa 2 Drogi gminne w Gminie Bledzew	28
Mapa 3 Szlak turystyczny – rowerowy w Gminie Bledzew	50
Mapa 4 Lokalizacja czujnika powietrza w Gminie Bledzew	53
Mapa 5 Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Bledzew	56
Mapa 6 Podział województwa lubuskiego na regiony gospodarki odpadami	60
Mapa 7 Okręgi geotermalne w Polsce.....	67
Mapa 8 Roczne promieniowanie całkowite w Polsce	68
Mapa 9 Strefy energetyczne wiatru w Polsce.....	69
Mapa 10 Użytkowanie terenu wg Corine Land Cover 2018	80
Mapa 11 Powiązania przestrzenno-funkcjonalne	82
Mapa 12 Struktura funkcjonalno-przestrzenna, obszary chronione i sieć drogowa Gminy Bledzew ..	86

Spis schematów

Schemat 1 Elektromobilność w Polsce.....	29
Schemat 2 Odnawialne źródła energii.....	66

Spis tabel

Tabela 1 Etapy opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 -2026.....	5
Tabela 2 Struktura demograficzna mieszkańców Gminy Bledzew	9
Tabela 3 Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Międzyrzeckiego [%].....	12
Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych w sołectwach w Gminie Bledzew w 2020 r.	14
Tabela 5 Liczba bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Bledzew w latach 2015-2019.....	16
Tabela 6 Grunty użytkowe w Gminie Bledzew	21
Tabela 7 Mienie komunalne Gminy Bledzew w 2019 r.....	24
Tabela 8 Informacja na temat dostosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	26
Tabela 9 Liczba i rodzaj udzielonych świadczeń w latach 2015 – 2019.....	33
Tabela 10 Kwota świadczeń rodzinnych wypłacanych w Gminie Bledzew	35
Tabela 11 Liczba interwencji OSP na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.	40
Tabela 12 Polski indeks jakości powietrza.....	52

Tabela 13 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)	52
Tabela 14 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).....	53
Tabela 15 Stan JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Bledzew	54
Tabela 16 Ocena stanu JCWP Gminy Bledzew w 2018 r.	55
Tabela 17 Stopień narażania obszaru Gminy Bledzew na poszczególne rodzaje suszy	57
Tabela 18 Ilość zewidencjonowanego i zutilizowanego azbestu w Gminie Bledzew.....	58
Tabela 19 Masa odpadów odebranych przez podmiot odbierający odpady z terenów nieruchomości zamieszkalnych w 2019 r. [Mg]	61
Tabela 20 Sieć wodociągowa na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.	63
Tabela 21 Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.....	65
Tabela 22 Oczyszczanie ścieków na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.	65
Tabela 23 Struktura użytkowania terenu wg Corine Land Cover 2018	81
Tabela 24 Obszary specjalne obejmujące Gminę Bledzew	93
Tabela 25 Analiza SWOT	95
Tabela 26 Cele strategiczne i operacyjne	98
Tabela 27 Kierunki strategicznego rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026.....	100
Tabela 28 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026.....	114

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew	9
Wykres 2 Zameldowania i wymeldowania oraz saldo migracji w Gminie Bledzew	10
Wykres 3 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Bledzew.....	11
Wykres 4 Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Bledzew.....	13
Wykres 5 Osoby pracujące na 1000 ludności w Gminie Bledzew.....	17
Wykres 6 Liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności oraz liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów na 10 tys. ludności na przestrzeni lat 2015-2019 w Gminie Bledzew	18
Wykres 7 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	18
Wykres 8 Liczba mieszkań i izb w Gminie Bledzew w latach 2015-2019	23
Wykres 9 Zmiany cen mieszkań w powiecie międzyrzeckim.....	24

Wykres 10 Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Bledzew w latach 2015-2019	32
Wykres 11 Liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych w Gminie Bledzew	32
Wykres 12 Korzystanie z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach w Gminie Bledzew	34
Wykres 13 Liczby dzieci korzystających z pomocy dożywiania w placówkach edukacyjnych	34
Wykres 14 Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2015-2019	37
Wykres 15 Statystyka zgonów w Gminie Bledzew w 2019 r. [%]	37
Wykres 16 Liczba Niebieskich kart w sołectwach Gminy Bledzew	38
Wykres 17 Księgozbiór biblioteczni i liczba wypożyczeni oraz czytelników w latach 2015-2019	47
Wykres 18 Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku w Gminie Bledzew	61
Wykres 19 Odpady zebrane przez PSZOK w 2019 r.	62
Wykres 20 Odpady zmieszane zebrane w ciągu roku w Gminie Bledzew w latach 2015-2019	62
Wykres 21 Stopień zadowolenia mieszkańców z warunków życia w Gminie Bledzew	71
Wykres 22 Główne problemy społeczne występujące na terenie Gminy Bledzew w opinii respondentów	72
Wykres 23 Ocena natężenia problemów społecznych w opinii respondentów	73
Wykres 24 Ocena ważności poszczególnych obszarów działań, które powinny zostać zaplanowane do realizacji w Strategii Rozwoju Gminy Bledzew w latach 2022-2026	75
Wykres 25 Obszar działań, w którym powinny przede wszystkim koncentrować się działania realizowane w przyszłości w Gminie Bledzew w opinii respondentów	76
Wykres 26 Ocena stopnia realizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew	76
Wykres 27 Ocenia stopnia realizacji celów zaplanowanych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew	78
Wykres 28 Ocenia aktualności celów zaplanowanych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew	79